

Latweefchu un Awises.

59. gada-gahjums.

Nr. 45.

Trefchdeenā, 5. (17.) Nowemberī.

1880.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Hafenpoth, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmatu-bohdē Jelgawā.

Nahditajs: No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjannatahs siņas. Brambergu labdarības 2c. Manfreds Belmonte, jeb: laupihis grahfa dehls. Mihlo Dhtschker! Drupas un druslas. Rahdeem teem seewischkeem 2c. Atbildes. Studinaschanas.

No eekschsemehm.

Pehterburga. 25. Oktobērī, pulkstien 12ds pusdeenā, atklahja Pehterburgā politiskahs prozefes sehdeschanu. Starp peerahdischanas leetahm atradahs ari dinamita atleekas; bet tahs drihsti tika aisnestas prohjam. Gohda-platschi bij eenemti no generaleem, kaza wirsteefas lohzeekem un senatoreem. Ihsi preeksch prozefes fahkschanas atnahja Oldenburgas prinzijs Pehteris un teefas presidents, generalmajors Leichts. Teefas lohzeeki ir: ihstenaiss stahtsrahts Scheffowskys un palkawneeks Babsts; ka peekomandeereti lohzeeki — pee spreeschanahm nem dalibu daschu gwardu regimentu palkawneeki: Gesse, Aleksejew, Stoliza, Krasowekis un Anitschkow. Suhdsjetaja amatu ispilda kaza-profureeris Achsharumow ar 3 palihgeem. Mistsahweschanu ir usnehmuschees: Margolins, Apolonow, Dsenziols, Kislitschnis, Ghodnew u. z. Apshuhdsetee bij paschu zivil-apgehrba. — **Pehterburgā** zivil-inscheneeris Traugott Kattersfelds isdohmajis fawadu aparatu, ar ko sneegu laufeht us eelahm. Schis aparats Pehterburgā jau ismehginahs un par lohti derigu atrasts. Merza un Aprila mehneschds Michail-pils dahrsā istaufejuschī pa 2000 wesumu sneega deenā. — **Kreewijas dselszeekem** schogad lohti wahjas eenemshanas. Tas nahloht no tam, ka schini gadā pahraak mas pretschu wedoht. — **Pehterburgā** fastahdijusees beedriba, kas no dohmajusi kapitalu dibinahst preeksch amatneezibas un semkohpibas darbu isplatischanas starp Kreewijas Schihdeem. Beedriba ir eewehlejusti pagaidu-komiteju, ar to usdewumu, isstrahdaht beedribas likumus un fanemt peenesamahs dahwanas preeksch mineta kapitala. Pagaidu-komitejā ir eewehleti Schihdu bagatneeki: ihstenaiss stahtsrahts S. S. Polakow, barons G. Gūnzburgs, L. Rosenthals, A. Saks un M. Friedlands. — **Juhras-ministerijas nahkschā gada isdohschanu pahrsklata** awise „Molwa“ ir atradusi daschas dihwainas isdohschanas. Tā starp summahm, kas teek maksatas lugu komandee-reem, ka gohda-alga par to, ka tee fawu lugi pasargajuschī no bohjaeefshanas, atrohnahts ari 540 rublu, kuras il gadus dabuhn kapteinis Krowns, sem kura wadischanas, ka sinams, noslihka pirmais Reisara lugijs „Iwadija“. — **Admiralitetes namā**, Pehterburgā, esoht 6 kohrteli, pee kureem krohnis dohdohht ari apgaismoschanu. Weenā no scheem kohrteleem, kas fastahw is 23 istabahm, ir 30 lampas, kuras dedsina kohl-ekku, 7 lampas ar kerosinu, 5 krohna-lukturi, 12 landelabri, 6 lampetes un 76 galda-lukturi. Schinis gaismeklōs esoht fadedsinati pawisam 38 pudi kohl-ekkas, 20 pudi kerosina, 44 pudi stearinu-fwetschu un 400 tuhst. kubil-pehdu gahjas. Tā tad scha weena pascha kohrtela apgaismoschana krohnim maksajohht wairak nekā 2300 rublu. — **Apkurinaschana**, apgaismoschana un nama apkohpschana preeksch wiseem sescheem kohrteleem istaisohht 22 tuhst. 450 r. — **Pateesi**, it brangi rebkini! — **Pirmais laufaimneezibas kongresis**, kas Charlowā no 5. lihds 13. Oktobērī noturehts, nepanahjis nekahdu ihpaschu rezultatu. Pee sehdeschanahm nehmuschi dalibu tikai kahdi 15 lihds 18 lohzeeku. Publikas nebijis nemas.

Jelgawa. Kai gan waldiba zeeti us to luhko, ka „auglotaju“ amats tiltu kawehs, tomehr, ka „Mit. Itga“ raksta, pehdejā laikā tas stipri pazehlees. To jau warohht redseht no tam, ka daschi amatneeki metuschī pee malas fawu amatu un eestahjuschees par agenteem un mahklereem pee tahdahm fekmigahm naudas-daritawahm. Kahdā leelā mehrā wini sin dsiht pelau, to peerahda schahds gadijums, kura tahdam „gohda-wihram“ isdewees par aisdohhteem 50 rubleem

18 mehneschu laikā isdabuht 1200 rublu! Tahdi laudis, sinams, jo wairak eewehrojami, kureem gaidama mantoschana, jeb kureem bagati radi, jo tur ari zerama bagata plauja! — **Pehdejās deenās** stipri kusa un uhdens wisās upēs un upitēs stipri fahzlahs, tā ka ohtrdeen, 28. Oktobērī, Keelupē fahka eet ledus, kas Jelgawas plohta-tiltu aistrahwa un to nonefa lihds Bihmaneem, kur to laimigi wehldabuja ustureht. Uhdens stipri uspluhdis; seema beigta. — **Oktobera mehnescha faltums**, kahds schogad rahdijees, wehl nekad ne-esoht peedshwohts pehdejōs 121 gaddōs, par kureem atrohdahts sakrahtas siņas.

Schahdas krohna muischas un obroka-gabali tiks wairak fohlischanā isdohhti us arenti, un prohti: 2. Dezemberī, Baltijas domehnu-pahrwaldē: Dohbeles muischa ar 1 krohgu, Penkule ar 1 krohgu un Zimere ar 1 kr. (Dohbeles apr.), un Dinamindē dschreenu-pahrdohtawa (Rihgās apr.). — 8. Dezemberī, turpat: Ahbawas-muischa ar 1 kr. (Zukuma apr.), Medema-m. ar 2 kr. (Baufkas apr.), Kahrku-m. ar 2 kr. un Kalna-m. pee Balles, ar 1 kr. (Jaunselgawas apr.), Dinamindes malkas-ohsta un Memmes plawa (Rihgās apr.). — 28. Nowemberī, Kuldigas pilsteefā: Gdes uhdens-dsirnawas.

Par Sauku. Kā par weenu un to paschu leetu, un weenā un tai paschā weetā war rastees diwi sinojumi, kas weenē pret ohtru tāpat stahw, kā naktē pret deenu, to waram redseht pee diweem sinojumeem par Sauku Balt. Wehstnefi. Ubi sinojumi sihmejahs us jaunahm arentehm. „Balt. Wehst.“ Nr. 245. lasam tā:

„Scho ruden tika Saulas un daschu zitu krohna pagastu faimneekem Jaunselgawas aprinki pasludinas jaunās rentes. Leelakai dafai ir tahs paschas, drusku pa-augstinatas; bet dascheem faimneekem ir ari labi pamasinatas. Pee tam reguleereschanas lgs Heinrichsons teiza, ka drihsā laikā — warbuht jau nahkschu pawafar — muhsu krohna faimneeki wareschoht fahkt fawas mahjas pirkt par dsintahm. Pirmā eemakfas-nauda buhschoht simts rublu leela. Kad nu krohnis pahrdohd mahjas faweem faimneekem tschetreis lehtak, nekā daschi dsimtskungi faweem, tad gan war dohmaht, ka nebuhs neweena, kas ne-eespehtu fawu mahju eepirkt.“ (B.)

(Schis sinojums jau rohnahs Latw. Aw. Nr. 44.)

Turpretim Balt. Wehst. Nr. 246. lasam par to paschu leetu schahdu sinojumu:

„Daudsōs Kursemes krohna pagastōs beidsamajōs gaddōs notika jauna semes fwehrschana un semes isdalischana. Schee darbi tagad, starp ziteem pagasteem, ir jau nobeigti Jaun-Sefawas, Wez-Saulas un Kursites pagastōs. Septempera beigās un Oktobera eefahkumā scho pagastu faimneekem no dirigenteem v. Denffera, Heinrichsona un Meschina kgeem ir pasludinas jaunās rentes, ar peefshmeschanu, ka pehz schihm rentehm notiks ari pirschanas-summas aprehkinaschana par tahm no wineem rentetahm mahjahm. Bet gandrihs wisi faimneeki tika lohti nepatihkami pahrssteigti no tahs siņas, ka wini rentes stipri ween pa-augstinatas; dascheem pat turpmak jamakā diwreis til dauts, nekā lihds schim. Saimneeki schehlojahs, ka no tahdas rentes pa-augstinaschanas wineem draudoht beidsamais pohsts, jo wineem isrentetā seme esoht til ne-augliga, ka wini nekad wairak neptaujoht, kā 4–5 graudus; bet til dauts usaugohht ari tikai masai dafai faimneeku, kam tahs labakahs semes; leelakai dafai faimneeku turpreti usaugohht 4, 3 un pat tikai 2 graudi. Daschreis ir japeedshwojoht, ka pat ne issehtas sehklas rudeni nesawahloht. Wez-Saulas faimneeki ari par to wehl lohti schehlojahs, ka wini pagastā no 118 faimneekem tikai 5 mahju (Sihlena, Dindsena, Behrseeta, Dahrsena un Miklawahna mahju) semes 1869. gadā esoht tafseeretās, un ka semes

fwehrſchānu dirigents iſdarījis, beſ ka pagasta-walde buhtu pee tam dalibu nehmuſt, kā tas zitur mehdsot notikt. Jaunahs rentes augſtumu wini iſſkaidro ihpaſchi zaur to, ka wiſeem ziteem Wez-Saulas ſaimneekem rentes aprehkīnatas pehz wīnu mahju ſemes wehrtibas. Bet ſcho mahju ſemes eſoht tahs labalahs wiſā pagastā, un tapehz ziteem ſaimneekem, ſalihdsinoht ar wīnu mahju ſemes auglibu, rentes iſnahkufſchās lohti augſtās. Zo prohjam Wez-Saukeefſchi ari par to ſchēlojahs, ka preekſch jaunahs rentes paſludinaſchānas ne-efoht daſchu mahju iſkaiſitee ſemes-gabali ſaweenoti weenā weetā; ar wahrdu: ne-efoht iſdarita ta notezejuſchōs rentes kontraktōs un ſenata ukāſā no 10. Merza 1869. g. apfohlitā ſemes apapaloſchāna un rohbeſchu labaka iſweſchāna. Iſ mineteem pagasteem 150 ſaimneeki (81 no Wez-Saulas, 14 no Kurſites un 55 no Jaun-Sefawas) ar luhgſchānu ir greeſuſchees pee domehāu miniſtera, luhgdami, lai wīnu mahjās notiktu jauna ſemes fwehrſchāna un pehz tam jauna rentes aprehkīnāſchāna.

M. K.

Kurſch no ſcheem abeem ſinojumeem, kāſ flectin fleenahs weens pret ohtru, iſhti tas pateſgais, to pilnigi neſinam. Sauzeefſchi un tee, kāſ ar Sauzeefſchu ſemkoppibas buhſchānu eepaſinufſchees, to labal ſinahs. Bet tomehr uſ ohtro ſinojumu ſimejotees peepraudīſim ſchē kahdus wahrdu.

Ikkatris ſapratiģs ſemkoppis jau ſinahs, ka par mahjam jeb zitu kahdu laukſaimneezibu, kāſ nekad ne-iſdohd wairaf kā 4—5 graudu, nekadās arentes newar maſſaht, jo 4—5 graudi ijees par waijadſigeem darba-ſpehkeem ween. Bet mahjās jeb zitu kahdu ſaimneezibu, kur iſaug 4, 3 un pat tikai 2 graudi, un daſchreis pat ſehlā ne-iſaug, neweens nenemš, ja tam nepeemafahs klah; jo ſaimneekam, kāſ walda tahdās plahnas mahjās, p. p. ar kahdahm 80 puhra-weetahm aramahs ſemes, waijadſetu beſ arentes gan maſ 200 rublu iſ gaduſ peemakſaht klah iſ ſawas labatas, kaut ari patš un pati ſtrahdatu kā gahjeji. Kur nu wehl ir zitas krohna- un pagasta nodohſchānas? Bet kur tad ta „leelakā dafa“ Saulas ſaimneeku dabuja tohs tuhſtoſchus rublu, kāſ pehz „M. K.“ ſinojuma jau lihds ſchim buhtu bijuſchi japeemakſā klah? Un zitas eewehrojamas peinas Saulas apgabala — zik mehš ſinam — ne buht naw. Pagahjuſchōs klauſchās- un dſimts-laiķōs tehwi un tehwi-tehwi tal nebuhš til daudi eekrahjuſchi, ka wīnu dehti un dehtu-dehti wehl tagad war buht Saukā par ſaimneekem!!

Tā tad „jaunā arentes aprehkīnāſchāna“, lai ari buhtu laba, tomehr wiſai daudi nepalihdjetu; jo „M. K.“ ſinojumu eewehrojoh, „maſakajai dakai“ Saulas ſaimneeku, kam tahs labalahs mahjās, waijadſetu pehz labas teefas dabuhš ſawas gruntis par welli, bet „leelakajai dakai“, kam plahnahs mahjās, nahktohs wehl paprahwa peemakſa no krohna wufes.

Iſ kahda apgabala. Schoreis zeen. laſitajeem ko paſinoſchu par prezibahm. Beſ tahm prezibahm, kāſ wiſeem paſiſtamas, pee mums wehl rohnahs diwejadās prezibas, prohti „dubult-prezibas“ un ari „mitu-“ jeb „ſchkehrfu-prezibas“.

Apluhkoſim pirmahrt „dubult-prezibas“: Muhſu apgabala rohnahs daudi tahdu ſaimneeka-meitu, kuras mahju mantineezes. Schihš gan war preezatees par ſawu paſtahwigo dſihwofli, bet ſchihm laimigajam ir daſchreis wairaf behdu, nekā tahm, kurahm tahdās eeman-toſchānas-teeſibas truhſt. Wezakeem ſchkeet, ka meitas augſti aplaimotas. Kad ſchihm kahds tautas dehlš rohnahs, kāſ wiſadi pehz prahta un patikſchānas buhtu, bet kad no ſemakas familijas un — pa-wiſam kalpa dehlš, tad daſchi wezaki leeds ar tahdu lohpa dohtees. Kad wezaki ween neſpehj meitai prahtu ſagrohſiht, tad peenem ſew palihguš, prohti: wezas ſeewinas, un galā wehl gudrohs ſchpekulantus Schihdelus. Schihdelis, kāſ jau ſawu degunu nekur par welti nebahſch, ari ſcho „ſcheſti“ wiſmaſakais beſ 25 rubl. ne-uſnemahs. Tas ari nemaſ netohp leegts, ja tikai Schihdelis prezibas iſdara wezakeem pa prahtam.

Schihš prezibas ir tahdās: ja mahju mantineezei ir wehl ohtra mahfa, tad Schihdelis apgahdā tautas dehlus, diwi brahlus, no kureem weenam, kā prohtams, waijaga buht mahju mantineekam. Kad tā nu ir iſtaifhts, tad wezakais brahlis wed ſeewu ſawās mahjās un jaunakajam brahlim atwehl ſeewas mahju-rekti. Tā tad abi brahli paleek par ſaimneekem un abas mahjās par ſaimneezehm. Kohſchi gan ir, ka wezaki ar ſaweem uſpirkteem palihgeem til gudri proht eerikteht un par behrnu labklahſchānohs gahdaht; bet lohti behdigi daſchreis ir ſkatotees uſ augteem, ko tahdās ſadſihtas prezibas iſperina. Eſmu peeredſejis, kahda ſchkelſchānahs zelahs no tahdahm prezibahm, kāſ noteek newis pehz pahrineeku eemihleſchānas jeb patikſchānas, bet pehz wezaku un Schihdinu eeteikſchānas. Zo ir beeschi ween notizis pehz ſakamā wahrda: „Kur naw patikſchānas, tur naw ſatikſchānas“. Ohtrahrt: „Mitu-prezibas“ ir ſchihš: Kad bruhrganam naw brahla, bet ir mahfa, tad meklē bruhhti, kurai brahlis. Weens bruhrganš nem ohtra mahfu un ohtram janem pirmā mahfa. Tahdās „mitu-prezibas“ taiſidami, abi pahri tohp par ſaimneekem. Ja kahdreis gadahs, ka ohtris brahlis wehl naw pilnōs prezibas-gadōs, tad ſchi pahra kahjās tohp ar naudu apdrohſchīnatas. Kad nahk laiks, kad

war preezatees, un weens no ſaderinateem ſahkſchāubitees, tad eemakſatais prezibas-ſalogš jeb drohſchibas-nauda ir pagalam. Zaur tahdahm prezibahm jaunee ſautini tohp — ſamitoti, kā jehrini.

Gaudulis.

1 Slehtas pagasts, Wentſpils aprinki, peeder dſimtskunga baronam F. von Behr. Schim pagastam ir wairaf kā 80 mahjās. Zeen. barona kungs, gribedams, lai wina mahju rentneeki, kuri ſem wina, kā ari ſem wina nelaika tehwa waldiſchānas ilgus gadus kā rentneeki laimigi nodſihwojuſchi, ari reiſ par mahju gruntineekem paliktu, lika wiſas mahjās pahrmehroht un pahrdewa par puſlihds lehtu maſſu, p. pr. 50 rubl. ſ. no 1000 rubl. wirkſchānas-naudas. Pahri ſaimneekus iſnemoht—ziti wiſi paſchi ſawas mahjās ir nowirkuſchi.

Roſchēloju, ka ſtarp Slehtas Latweeſcheem lihds ſchim neweens naw radees, kāſ buhtu muhſu mihtotā dſimtskunga labdarīſchānu, ko wiſch wiſwairaf zaur ſcho mahju pahrdohſchānu ſaweem ſaimneekem parahdijis, laikraſtōs ari ziteem ſinamu darijis. — Muhſu pagastā diwi ſkohlās atrohnahs, un katra no wairaf behrneem tohp apmekleta.

Wairakbaliģa dſeedaſchāna pee mums wehl lohti wahja; pat wiſleelakōs ſwehtkōs nedſirdam neweenas ſchētrbaliģas dſeesmas baſnizā Deewam par gohdu atſkanam. Jawehlahs, ka Slehzineeki jo drohſchakeem ſohteem eetu uſ preekſchu.

Kahds ſweſchumā dſihwodams Slehzineeks.

Raibeneeku Pirolu-muiſchā nodega 30. Septemberi kunga ehrbergis un klehš. Uguns, kā wehro, no ſkurſtena zehlees. Wehjſch bij breeſmigs; tas ari leefmas jo breeſmigas darija, tā ka iſhā brihdi apakſch wehja buhdamo klehši par pelnu lohpu pahrwehrtā. Muiſcheli tur uſ arenti kahds bagats, deeneſtā bijis daktera kungs. Kungs par ſudraba- un ſelta leetahm ween pee 3 tuhſt. rubl. ſkahldeſ ſpreeſch; kur tad wehl mehbeti, kāſ leefmās palika? Daſchus gan iſglahba, bet tapa ſaſkahldeiti. Uſ klehš bij wiſi ſchigada kartuſeki uſglabati; wiſi palika leefmahm par laupijumu. Glahbeji gan ſaſkrehja; bet daſchi bij tikai pee ſkatiſchānahs, un daſchi pee tam wehl til negohdigi uſwedahs. No pagraba wiſna buteles ahra ſneegdami — ſtuſchi kaklus ſemē un dſehruſchi, tā ka zits luhpas bij ſagraiſjees. Deews wīnu jau ar ſkahlđi ir peemeklejis, un zilweki, kāſ ſawu brahli no ſkahldeſ bij gahjuſchi glahbt, wehl tiſchi wina ſkahlđi wairo!

Kahds dſehſejis.

Leepajas-Romnu dſelſzēkſch. Nekahrtibas, kāſ noteek ſchimi dſelſzēkā, eſoht greeſuſchās ſinanz-miniſtera wehribu uſ ſewim. Zo eewehrojama leeta ir ſchahda: Miniſterija bij dſelſzēkā waldei atkahl-wuſi kreditu, lai eegahdatohs tehrauda ſleedes, bet turklah ari ſajizjuſi, ka wezahs ſleedes waijagoht pahrdohht, un zaur pahrdohſchānu dabuto naudu eerakſtiht eenehmunōs. Wezahs ſleedes dſelſzēkā walde pati bij nowehruſi uſ 70 tuhſt. rublu. Bet wehlah dſelſzēkā walde uſdewa, ka ſleedes pahrdohhtas tikai par 11 tuhſt. rublu. Starpiba teeſcham leela; ihpaſchi ja eewehro, ka ſleedehm buhs teeſcham bijuſi leelaka wehrtiba, — warbuht 200 tuhſt. rublu, kā „Rig. 3tga“ wehſtija. Schiſ gadijums paſinohts ſinanz-miniſtera palihgam, geheimrahtam Bunge. Tā tad drihſumā gaidams, ka miniſterija raudſihs eepaſihtees, waj Leepajas-Romnu dſelſzēkā teeſcham wiſš noteek likumigi!

Par lombarda dibinaſchānu Mihgā jau ſen laikeem teek ſpreeſts, un 1806. gadā pat pamata-kapitals preekſch tam dahwahts; bet lihds ſchim tas wiſš ir palizis beſ kahdās ſekmes. Kā dſirdams, tagad eſoht nodohmahts lombarda eetaiſiſchānu atlikt uſ 1885. gadu, jo tad pamata-kapitals, zaur augtu-augteem, buhſchoht ſaſneedſis to ſummu no 100 tuhſt. rublu. — Lombards ir tahda banka, kur pret leetu (ne naudas-papihru) eekihlaſchānu war naudu dabuhš aiſnemtees. Tahdi lombardi zitās leelās pilſehtās ſtrahdā ar leelu ſekmi. Lombards preekſch nabagakeem laudihm, kam kredita naw, no leelas ſwehtibas: wini dabuhn ſchē waijadſibas brihſchōs naudu par it lehtahm prozentehm (pa 6% par gadu), un tadeht naw jagreeſchahs pee auglotajeem, kāſ no wineem plehſch tikpat daudi par mehneſi.

Iſſchķiles labdarīſchānas beedriba 19. Oktoberti notureja general-ſapulzi, deht preekſchneezibas zelſchānas un kahrtibas-rulla apſtiprināſchānas. Kad no pagaidu-komiſijas ſaſtahditais kahrtibas-rullis pehz iſſahm debatehm bij peenemts, gahja pee preekſchneezibas zelſchānas. Preekſchneezibā tika eewehleti ſchahdi kungi: par preekſchneeku — Iſſchķiles draudſes ſkrihweris Alekſanders Mikelfōns; par rakſtu-wedeju — Tihnuſchu pagasta-ſkohlotajs Mahrtinſch Kortans; par mantas-ſinataju — draudſes-ſkohlotajs Bruno Knorrs; par dſeed-koħra dirigentu — Iſſchķiles pag.-ſkohl. Juris Diſchš, un par bibliotekaru — Iſſchķiles pag.-ſkohlotajs Pauls Aipeers. Runas-

wihros tika eewehleti: D. Kaulinſch, tirgotajs P. Sprohgis, ſkholotajs J. Kalejs, gruntneeks J. Nahbants un gruntneeks A. Sprohgis. Tad nolafija draudſes-ſkholotaja G. Knorra lga rakſtu, kurā tas Iſſchiles jaunajai labd. beedribai laipni atwehleja ſawu biblioteku, ſaſtahwoſchu is 223 ekſemplareem. Sapulze par tahdu dahwanu G. Knorra lgam uſdſeedaja augſtu laimi. — Lai ſato Iſſchiles labdarifchanas beedriba!

Rohpaiſchu pag.-ſkrihweris, D. Brange lgs, kà „B. W.“ no drohſchas puſes ſino, pehdejā prehmijas-biketū winneſtu iſſohſſchanā efoht uſ ſawu prehmijas-biketū winnejs 40 tuhſt. rubtu.

No Kirbiſcheem teel „M. W.“ rakſtihts, kà 30. Septembei turenēs juhrmalneeki tikufchi iſtrauzeti zaur behdigu wehſti. Tani deenā Staugu-mahju ſaimneeks Pehteris Lellis ar ſawu meitas-wihru Jahni Mezaotu un ta tehwu Mikeli bijufchi aibraufufchi ar maſu laiwinu uſ juhru pee ahkeem, kas bij iſlikti deht ſiwju kerſchanas. Wehſſch bij puſlihts ſtipri. Pahri ſtundas pehz winu aibraufufchanas, teel laiwinu, uſ muti apgahſta, malā iſſweeſta. Bet kur paſchi brauzeji? Ne ilgi pehz laiwinas, wiſni iſſweeda malā P. Lella un Mikela Mezaota lihkus; treſchā lihka naw. Tikai 4. Oktoberei to atrada, weenu werſti uſ Mihgas puſi, malā. Tani paſchā deenā pawadija wiſus trihs ſahrkus uſ Wez-Salazes pareiſtizigo ſapehtu un guldiſa weeglās ſmiltis. — Nelaimēs deenā, turpat, kur lihkus atrada, nahza malā noſſtahs ſiwis, no kam war nopraſt, kà wini jau bij bijufchi pee ahkeem, bet malā nahkoht — buhs tikufchi apſweeſti pee ſeklojeem akmena-benkeem jeb rahweem, kas ne tahku no malas, un kur wiſni, no leelaka dſituma nahkdami, uſ ſeklumu treekti, augſti pazetahs un, tad ſagahſdamees, juhru dara brauzejeem breeſmigu. — Nelaimigeē bij wiſi ſpehka gadōs, un atſtahj familijas, pa datai ar nepee-augufcheem behrneem. — Lai gan Kirbiſchneekēem ir wairaf nekā 10 leelu lugu, kas ar prezehm lihds Anglijai un zitahm ſemehm braufā, kur tad naw ko brihnitees, tad no 65 brauzejeem reiſahm ari kahds wiſnōs ſawu nahwi atroh, — bet tik behdiga atgadijeena, kà augſchā minetais, Kirbiſchneeki wehl nebij peedſihwojuſchi.

No Behrjones. Behrjones labdar. beedribas likumi 12. Septembei no eekſchleetu miniſterijas apſtiprinati. Lai Deems dohd ari ſchāi kahdu graudinu peeneſt pee Latwju tautas ſelſchanas un labklahſchanahs! — Beedribas pirmā ſapulze un darifchanu atklahſchana buhs 7. Dezembei, Behrjones Meſtrandis.

Tehrpata fringetu-karā maisneeki jau ſahufufchi atlahptees: wiſni iſſludina, kà uhdens- un Hamburgas fringelus pahrdohſchoht atkal pa wejam, par 1 kap. gabalā.

Igaunu Alekſandera-ſkohlās komitejas preekſchneeks, mahzitajs J. Hurta lgs, ir ſawu lihdsſchinigo mahzitaja-weetu Ddenpejā atſtahjis un 14. Oktoberei aibrauzis uſ Pehterburgu, uſnemt tur mahzitaja-amatu Jahna-baſnijā.

Kureſaarās pagafſts, Tarwaſtes draudſē, ir noſpreedis, katram pagafſta lohzeklam 10 kap. peelikt pee galwas-naudas. Igaunu Alekſandera-ſkohlai par labu. „Sakala“, to ſinodama, iſſaka zeribu, kà laikam ari ziti pagafſti drihſi tāpat darifchoht.

Warschawā polizeja uſgahjuſi weſelu fabriki, kur wiltigu naudu — 10-graſchu-gabalus — taiſijufchi. Waldiſchana ſchohs 10-graſchu-gabalus (5 kap.) no 1856. gada wairō naw likuſi kalt, bet atlahwuſi tohs, kas laufchu rohkas, wehl leetaht. Nauda ir taiſita iſ jaunſudraba.

Woroneſchas pilſehtā atkal parahdijufees breeſmigā kaſku-ſehrga (diſteritiis). Pilſehtā tadeht eedalita ihpaſchās nodakās, kà pehrn, lai ſehrgu waretu apſpeeft paſchā ſahkumā. — Turenēs gubernas daſchās weetas eeradees labibas-tahrps (taurina Agrotis ſegestum tahrps), kas pilnigi iſnihzinoht ſeemas-ſehju.

Samara. Sinās iſ turenēs gubernas ſkan arweenu behdigakas. Wiſi tee, kam ne-efoht ko ehſt, ſanahkufchi pilſehtās, meeſtōs un leelakās ſahdschās ubagoht. Weenumehr dſirdamas luhgſchanas: „Papi, mammi, no Deewa puſes, dohdeet ko!“ Uſ eelahm newarohht paſpert ne ſohla, netrauzehſt no luhdſejeem, kas dahwanu pehz preti ſneedsohht rohkas. Wiſur, wiſur ubagotaji! Drihſ ſirmgalwis, drihſ wezenite, drihſ mahte ar ſawu behrnu pulku, jaunako neſdama uſ rohkahm! Un wiſi ſchee noſchelojamee zelotaji eijoht baſahm kahjahm, jeb lupatās eetinufchees, lai gan laiks nemaſ naw tahdē. — Wiſleelako pohſtu zeeſchoht Kirgiſi. Wini nonefoht ſawus behrninus ſahdschās un pahrmainohht tohs pret labibu un milteem. Par weſeligu, ſtipru Kirgiſu puiku dohdohht 2 pudi rudſu miltu. Meitenēs un wahrgulus atſtahjoht ſtepēs, lai tur nonihktu. Bagatee Kirgiſi ſapehroht tahdus puſ-augufchus puikas, uſaudſinoht tohs un nodohdoht

tad paſchu dehlu weeta ſaldatōs. Tahdi nopirkti puikas teekoht kriſtiti; paſchi tehwi, kas tal peeder pee Muhameda tijibas, ſakoht: „Kriſti ween, kriſti!“ — Un wehl 9 mehneſchi lihds nahkoſchāi plaujaj!

Par breeſmigu nelaimi Baltijas juhrā teel awiſei „Lübeck. Zeit.“ 17. (29.) Oktoberei rakſtihts: Pehz behdiga notikuma uſ „Ganſas“, neweena luga kapteinis wairō ne-udrohſchinajahs lahdinā nemt benzinu. Bet ſchā mehneſchā eſahkumā tomehr kapteinis Radiklis uſnehmahs to no „Ganſas“ wehl atſtahto datu benzina uſ ſawa ſehgel-luga „Anna Katharina“ noweſt uſ Mihgu. — Tē firma Wm. Minloſ, kà benzina ſuhſitaja, dabuja iſ Maſkawas ſinu, kà lugi juhrā ſadedſis, un atlikufchais rumpis peedſihts pee Dahnu ſalas Moen. Pee tam tika ſtahtihſt, kà wiſs perſonals lihds ar lugi ſadedſis, jeb pee glahbſchanas gahjis bohjā. — Zaur dabutu telegramu ſchi ſina apſtiprinajahs. Wina ſkan: Ringljöbingā, 27. Oktoberei. Pehz ſinojuma iſ Klintholmas, tur wakarā, ſtarp pulſten 10eem un 11eem, pamanija juhrā degoſchu lugi, kas wareja buht kahdas 4 juhdses tahlu no kraſta. Ap pulſten puſzel 11eem uguns bij wiſſtipraka; wina bij pawadita no uſſprahdſeeneem, kas iſklauffjahs kà tahli leel-gabalu ſchahweeni. Pulſten 11ōs wiſs bij beigts.

No Klaipehdas (Mehmeles). Swehtdeen, 19. (31.) Oktoberei, pulſten puſzel 8ōs rihtā, ſtiprai aukai ar leetu un ſneegu no deenwidus-wakareem puhſchoht, pamanija uſ juhras Kreewijas leel-laiwu, kas mehginaja ſaſneegt muhſu ohſtu. Kahdas 500 aſis no malas, kur juhra ſtipri bangoja, laiwa apgahſahs, un tā augſchpehdu tuwojahs kraſtam. No laiwas perſonala weens bij uſtrahpees augſchā, bet pehz kahdahm pahri minutehm pahri-eijoſch wiſnis to alkal norahwa, un tā tas noſlihka. Lahdinſch, ſaſtahwoſch iſ behriſa mal-kas, tāpat zitas leetas, kà p. peem. kabatas-taſcha ar paſi un 64 rubkeem naudas, tika drihſ iſſkaloti malā. Pati leel-laiwa tika pulſten 10ōs iſmeſta uſ kraſtu. Wiſs laiwas perſonals ir deemschehl noſlihjis; jo nelaimē notika pahraf ahtri, eekams bij eepſehjams ſneegt palihdſibu.

No ahrſemehm.

Wahzija. Wahzijas eekſchligahs leetas, kà ſinams, ſem Biſmarcka wadiſchanas neſeed tā, kà winas ahrigahs. Finantſchu ſinā nahl weena jauna nodohſchana pehz ohtras, kuras pee tam wehl teel uſkrautas pa leelakai datai ſemakahm un nabagakahm ſchirahm. Un tomehr walſis ſinanzas naw un naw ſahrtibā. Iſ Bruhſchu ſinanz-miniſtera Bittera ſinahm par Bruhſijas budſchetu nahklamā gadā redſams, kà waldibai efoht peetrhjis kahdu 16 milj. mahru. Wina tadeht leel preekſchā — aiſnemt kahdu 30 milj. mahru, tā kà wehl atliktu 14 milionu, un par to waretu pamaſinaht kahdas no paſtahwoſchahm nodohſchanahm. Bet — nodohſchanas pamaſinaht zaur naudas aiſnehmumu, tas teeſcham naw nekahda gruhta leeta. — No ſchi projekta tā tad ſkaidri redſams, kà waldiba pati ſajutuſi, kà nodohſchanu uſkrauts ſaudihm par dauds. Un tomehr ſinanz-miniſteris ſinojis, kà turpat preekſch Wahzijas walſis waijadſibahm wehl nahſchotees uſlikt maſkatajeem kahdu 100 milj. mahru par gadu! — Biſmarks no Bruhſchu andeles-miniſtera amata atſazijeem, un par pagaidu andeles-miniſteri eezelts Wahzijas eekſchleetu walſis-ſekreteeris Böttchers. Gemelis efoht, kà Biſmarks patš negribejis nahlt uſ tautas-weetneeku ſapulzi un doht uſ peepraſſchanahm andeles- un ruh-neeziſas leetas peenahkoſchahs iſſklaidroſchanas, ko pehz likuma tautas-weetneeki war pagehret no miniſtereem.

Auſtro-Ungarija. Wahzu delegazija Peſchtē preekſch kahdahm deenahm apſpreeda ahrleetu miniſterijas budſchetu. Pee tam delegazijas lohzeklis Hübners iſteiza dohmas, kà kara iſſelſchanahs draudoht weenigi no Franziſas puſes, un kà Auſtrijai waijagoht zeeti ſabeedrotees ar Kreewiju un Wahziju. Schihs dohmas pee ziteem delegazijas lohzeekteem atrada aſu preteſtibu. Winahm it ihpaſchi uſbruka Wahzeetiſ Demels un Pohliſ Grochoiſkiſ. No tam bij redſams, kà jau Wahzu (Auſtreſchu) delegazija leelakā data niſna Kreewijas pretineeje, un, kà ſinams, Ungaru delegazija wiſzauri atklahta Kreewijas eenaidneeje. Pehz tam gan paredſams, kà Kreewija war no Auſtro-Ungarijas puſes gaidiht til eenaida ſohlus ween. — Iſ ahrleetu miniſtera Gaimerle iſklaidrojumeem par auſtruma jautajumu bij redſams, kà nekahdas weenprahtibas ſtarp leelwalſtihm auſtruma jautajumā wairō naw, un kà ari naw zeribas — to panahkt. Gaimerle wiſpahrigi iſſazija lihdsjuſchanu Greekeem, un teiza, kà Auſtrijai peenahkotees iſdewigā brihdi par to gahdaht, kà lai Greekija dabutu Balkana puſſalā peenahkoſchu ſwaru. — tik ween beſ paſchās Auſtrijas intreſchu aiſklahſchanas (t. i. kà Auſtrijai par to atkal jadabuhn kahdas

prominzes). Beigās Gaimerle sazija: „Austrija zenshahs ustureht lihdsvaru starp Balkana pušalas tautahm un lihdsvaru starp Giro-pas leelwalshtu teesibahm. Austreeschu waldiba arweenu mellejufi panah^t draudsiņas faites ar kaiminu walshtim; bet ja kahds no kaimineem gribetu eenemt pretigu stahwokli, tad waldibai waijadsehs parahdiht fawas walshts spehkus.“ — Kuru kaiminu Austrija ar tam dohmajufi, tas deewsgan weegli noprohtams.

Franzija. Muhku aisdshschana Franzija pabeigta, bet kultur-as-karsch tagad it ihpaschi eesahktees. Katoku basniza tagad fahks atklasti strahdaht pret laizigo waldibu Franzija, un kaut wina ari peepeschi nedabuhš wifu tautu us sawu puši, tomehr paredsams, ka basnizas partijas spehks deenu no deenas augš, tāpat kā tas notika Bahzija. Wahzu waldibai karsch pret katoku basnizu wehl bij weeglaks, tamdeht ka leelakā Wahzeeschu dala peeder pee protestantu tizibas; bet Frantschu tauta, kā sinams, wiszauri ir katoliska. Frantschu labakahs politiskahs galwas ir wifas pret to no waldibas eesahkto kultur-as-karu, un dohmā, ka tas galu-galā nowedihs pee republikas apgahschanas.

Italija. Garibaldis ar wifu sawu flimibu bij nobrauzis us Mailandi, peedalitees pee Mentanas swebtkeem, kuras isrihkoja republika-neeschi un Garibalda peekriteji. (Pee Mentanas Garibaldis 1867. g. tika sakauts zaur Frantschu spehku, kad winsch, pret Italijas waldibas leegschonu, pats us sawu galwu bij salafijis kara-pulku un gahja eenemt Rohmu, kas toreis wehl atradahs pahwesta un Frantschu warā). Garibaldis Mailandē tizis no kauschu pulkeem fanemts ar til leelu gawileschonu, kahdu Mailande pehz 1859. g. naw peedshwojufi. Pee bahnuscha bijufi sapulzejuschees lihds 100 tuhst. zilweku. Kauschu speeschanas bijufi til leela, ka weens no Garibalda ratu sirgeem tizis apgahstis un famihts zaur kauschu drushmu. Pilsehtas-waldes namā nonahzis, winsch tizis apswiezinahts no pilsehtas-galwas. Bet isnahkt pehz tam us balkonu un parahditees kaudihm, to Garibaldis nespehjis fawas wahjibas deht. Wina weetā isnahzis wina snohts, generalis Kanzijs. — Garibalda weseliba esoht lohti wahja, un esoht mas zeribas, ka tas zelschotees.

Turzija. Derwischs Pascha, kas Risa Pascha weetā eezelts par Seemel-Albanijas generalgubernatoru, strahdā tai paschā garā, kā wina preekschahjejs, Albaneeschus garās runās usaizinadams padoh-tees Sultana gribai, bet kad schee leedsahs, tomehr neka nedaridams. Turku waldiba til pahrmainijufi personas, lai waretu leelwalshtim parahdiht, ka ne wina, bet Risa Paschā wainigs pee farunu sekmes truhkuma. Bet zitadi wis paleel pa wezam.

Greekija. Greeku rohbeschu jautajuma isschkirschana, kā Wihnes awises sino, tikschoht atlikta us kahdeem pahri mehnescheem, jo Gladstons, eekams ko daritu, nodohmajohht safaukt parlamentu un zelt tam wifu leetu preekschā. Kad parlaments pagahjuscho reisi bij sapulzejees, Gladstons tam apshohlijis — spert wisus sohkus austrumu jautajumā weenprahtigi ar zitahm leelwalshtim, un ja schi weenprahtiba nebuhtu panahkama, tā ka Anglijai nahktohs ko dariht us sawu rohku, tad wispirms likt leetu no jauna preekschā parlamentam. Tagad nu leeta til tahl issklaidrojusees, ka leelwalshtu weenprahtibas ustureschana austruma jautajumā turpmā naw eespehjama, un Gladstons tadeht pehz sawa apshohlijuma tahlak eet newar, eekams parlaments naw issazijis fawas dohmas. Waj parlaments wehl schini gadā tiks safauktis, jeb tas notiks til Janwara mehnesi, tas nesi-nams. Tadeht dsird dohmas, ka Greeki eesahks fawas kara darischanas pret Turkeem til Februara mehnesi. Bet war ari buht, ka tee til ilgi negaida un eesahk sawus sohkus drihs, tā ka Gladstons buhtu peespeests parlamentu safaukt agraki.

Deenwidus-Afrika. Bar nemeereem Deenwidus-Afrika pehdejā laikā sakhuschas no jauna nahkt arweenu beeschal sino. Pehz Zulu-Kaseru apspeeschanas wisnemeerigakā zilts ir Basuteeschi. Ar scheem — Anglu pulzineem jau bijufi daschi sikhli kautini. Tagad sino par kahdu drushku stipraku kautinu, kurā Angli pa dakai tilufchi sakauti. Anglu pulks gribeja eenemt Basuteeschu zeetokfni Montagu, kurā bij apzeetinajees Basuteeschu wadonis Molezane. 19. (31.) Oktobri Angli to esoht eekehmufchi ar sturmi; bet sturmeschanas laikā peepeschi kahds 5000 wihru stipris Basuteeschu pulks usbruzis kahdai Anglu pulka dakai Terotodi fahdschā un to sakahwis. Zil leels bijis Anglu saudejums, un waj Angli pehz tam spehjuschi eenemto zeetokfni patureht fawas rohlās, neteel sinohts. Wisadā wihse no Basuteeschu leelā skaita, kas pee scheem kautineem peedalijufchees, war redsoht, ka dumpis naw itin mas.

Leelakais auglu-dahrs. Leelakais auglu-dahrs pasaulē ir R. Kinstri fungam, Ku-Zorkas walsi, Seemel-Amerikā. Schini

dahrsā ir: 24 tuhst. ahbetu, 1606 bumbeeres, 4000 kirschu-košku. 15 tuhst. wihna-košku, 500 firsku- un 200 pluhmju-košku. Schini rudenī ween esoht aiswesti jau 30 tuhst. muzu ahbolu is scha dahrsa.

Tabakas smehleschanas augli. Zaur daudskahrtigahm pehtischanam ir atrasts, ka no tabakas smehleschanas pee wihreescheem nekahdas sewischkas kaites nerohdahs, bet gan tas ir eewehrohts, ka firds darboschanahs paleel wahjaka. Turpreti kaunus augtus rada tabakas smehleschana pee seeweescheem, kureem nerwi un wifa meefas konstituzija dauds smalkaka un wahrigaka, nekā pee wihreescheem. Kahds ahrstis ispehtijis kahdas 43 smehlejoschas dahmas un atradis, ka pee winahm firds darboschanahs bijufi jo wahja, un palikufi — jo ilgak, jo wahjaka; beidsiht firds sakhufi-pulsteht, afinis tapuschas plahnakas un smadsenu darboschanahs pasaudejufi sawu agrako jautribu; pee tam ahrstis eewehrojis, ka pee schim dahmahm bij radusees jo leela kahriba pehz stipreem dschreeneem.

Wisjaunafahs sino.

Zelgawā, 4. Nowemberi. Leelā politiska prozese Pehsterburgā pabeigta zetortdeen, 30. Oktobri. Apshohdjetas bij 16 personas, un wifas 16 atshitas par wainigahm. 5 no apshohdjetem noteefati us nahwi — zaur pakahrshonu, un 11 pee sohda-darbeem kalnraktuwes un fabrikos. — **Augstais Kungs un Keisars** ir Greigu, us pascha luhgschonu, atlaidis no finans-ministera amata, un wina weetā par finans-ministeri eezehlis ihsto geheimrahtu Abaja. — **Ilmenu esarā** atradufchi nahwi 24. Oktobri 37 semneeki; wini bij us sweiju isbraukufchi esara widu, un tur pahrssteigti no tahdas falnas, ka eesalufchi ledū. — **Rijewas rentesu** rewideerejohht atrasts, ka istruhkuschas 2 pakas schtempelpapiru, 148 tuhst. 600 rublu wehrtiba, kas issuhstas is Pehsterburgas, bet zētā nosagtas. Ari tabakas akzijē useeis prahws rohbs. — **Austro-Ungarija** peemeleeta no semes-trihzeschanas. Ta ir bijufi wairakās weetās; bet nekur til stipra, ka Agramā, kas pawisam fapohlita, un kur ari wairal zilweku dsihwibu pohstā gahjuschas. Keisars dahwajis 10 tuhst. gulshu preeksch apskahdeteem. — **Anglu waldiba** dewufi Greekijai padohmu, lai wehl pazeeschahs ar kara usfahschonu; wehlah wina tai it drohshi palihdschoht. — Greekijas waldiba grih pawisam sadabuht 80 tuhst. kahrtigu saldatu un 30 tuhst. reserwistu. — **Sultans** gan buhtu ar meeru, Dulziju atdoht, bet ne tā Albaneeschi. Tagad nu sino, ka ir wini tam wairs nepretoschotees. Bet deewsin, waj turehs wahrdū.

Brambergu labdaribas beedribas atklahschanas-swehtki.

Brambergu labdaribas beedriba swehtdeen, 19. Oktobri f. g., tizibas atjaunoschanas swehtkos, notureja Brambergu pagasta Rihgainu-mahjās sawu pirmo pilnu sapulzi un swineja schihs beedribas atklahschanas-swehtkus. Sapulzi atklahja Rihgainu-mahju faimneeks Kaufmana Dahwus ar runu, kas padalai skaneja tā: „Es sapulzi atklahju beedribas dibinataju weetā. Zeenijama sapulze!

Kad katris darihs sawu teef’.

Tad wiseem itin labi ees!

Pirmo un jo swarigako darbu ir darijufi muhsu Augstā Waldischana, to grunti likdama, muhsu beedribas likumus ihšā laikā apstiprinadama, us kureem mehš waram pastahwigi dibinatees. Lai tad mehš, us muhsu Augstahs Waldischanas schehlastibu un laipnibu pataudamees, strahdajam katris pehz sawa spehka — mums un muhsu tuwaleem par labu. Lai stary mums walda weenprahtiba un ustiziba, ka mehš waram pareisi walkahht tahs mums no Augstahs Waldischanas dahwatahs teesibas. Par to lai mehš issakam muhsu dsiki justahs pateizibas zeen. Kursemes gubernatora kungam un eekschleetu ministerijai, kas muhsu luhgschonu ir paklaussijufchi, „Brambergu Labdaribas beedribas“ likumus apstiprinadami. Bet it ihpaschi issazifim dsiki justahs pateizibas Augstam Kungam un Keisaram Aleksanderam II., sem kura fargaschanas mehš waram drohshi un laimigi dsihwoht. Lai Deews Wina mums wehl ilgi ustur! Luhgimees no wifas firds: „Deews, fargi Keisarū!“ Us to atbildeja trihskahrtigs „urā“. Tad Rihgainu-mahju faimneeks, Kaufmana fgs, islasija beedribas likumus un issklaidroja, kā ar beedribas dibinaschonu ir gahjis. Tad tapa us deenas-kahrtibu pahreets. Par tahs deenas sapulzes wadoni tapa eewehlehts Kaufmana Dahwus, par rakstu-wedeju Kaufmana Sahmelis. Wehlah tapa „Brambergu labdaribas beedribas“ preeksch-neeziba zaur aisklastu balsoschonu eezelta. Par beedribas preeksch-neeku tapa eewehlehts Rihgainu-mahju faimneeks Kaufmana Dahwus, par mantas-sinataju Kaufmana Ansis, par rakstu-wedeju Kaufmana Sahmelis. Par komitejas lohzekeem tapa eewehleti schee fungi: Peenina Kahrlis, Wilka Gederts, Steinberga Ansis un Peenina Jahnis. Beidsiht tapa wehl par wifu wai-

jadfigakahm beedribas darischanahm pahrspreests. Sapulzi slehdia Kaufmana Dahwus ar scheem wahrdeem: „Zeenijami lungi un kundses! Labu dariht un palihdseht — lai mehs nepeekuhstam. Pakaudamees us scheem wahrdeem, usnemfim latris to mums ustizeto darbu. Us to lai mums wiseem Deews palihds!“

Pehz tam tapa „Brambergu labdaribas beedribas“ atklahschanas = swehtli swineti. Swehtkus atklahja beedribas preekschneeks Kaufmana Dahwus ar scheem wahrdeem: „Efi firsnigi sweizinata, jaunà „Brambergu labdaribas beedriba“, sawà atklahschanas deenà. Sweiki, winas labwehletaji! Sweiki, wisi winas weesi!“

Zeenijami lungi un kundses!

Kad deenas darbi pabeigti,
Dseemas, dantschi wehleti.

Rahdi darbi tad mums gan schodeen bij? — Schodeen tapa „Brambergu labdaribas beedribas“ preekschneeziba zelta un winas atklahschanas deena swineta. Schi ir ta pirmà deena, kur „Brambergu labdaribas beedriba“ sem saweem no Augstahs Waldibas apstipri-nateem likumeem sapulzejahs. Muhfu Reisara 25-gadu waldischanas-swehtkòs, 19. Februari f. g., mehs swinejahm sche daschi schihs beedribas dibinaschanas deenu, kura dibinata par peeminu muhfu Augstà Kunga un Reisara Aleksandera II. 25-gadu waldischanas-swehtkeem. Schodeen, Luter a tizibas atjaunoschanas swehtkòs, 19. Oktoberi f. g., mehs swinam ar jo leelu preeku schihs beedribas atklahschanas-swehtkus. Lai tadeht us scho grunti, us muhfu Augsto Waldibu un muhfu dahrgo tizibu, dibinadamees, mehs sahkam un beidsam sawus darbus.

Scho runu beidsiht tapa dseedahs, musikai pawadoht: „Deews, fargi Reisaru!“ Us to tila no publikas usfaukts trihskahrtigis „urà“. Pehz tam tapa wehl „Brambergu labdaribas beedribai“ „Augsta laime“ usfaukta. „Lai set, aug, seed un raschenus auglus nefs“ jaunà „Brambergu labdaribas beedriba“. Pehz tam tapa pee kreetnas musikas danzohs un pastarpahm dseedahs. Apfweizinaschanas-rakstu bij ari atsuhitijusi „Lihgo dseedaschanas-beedriba“, kas flaneja tà: „Brambergu labdaribas beedribai“ us winas pirmo pilno sapulzi Rihgainòs, 19. Oktoberi 1880. „Sweika! jaunà beedrene, sawu usnemumu pilno gaito usnemdama. Zihnees, puhlees un nepeekahsti tauteescheem par isglichtibu weenumehr strahdaht.“

(Paraksts.) Lihgo dseedaschanas-beedriba.

Scho apfweizinaschanas-rakstu beedribas preekschneeks islasija zeen. publikai preekschà, un „Lihgo dseedaschanas-beedribai“ par winas apfweizinajeenu beedribas wahrda firsnigi pateizahs un usaizinaja ari zeenijamus lungus un kundses pee „Brambergu labdaribas beedribas“ peebeedrotees, — lai wina spirgti seltu, naigi augtu, kohschi plauktu, discheni kuplotu un skaisiti seedetu!

Daudj laimes usfauzam „Brambergu labdaribas beedribai“. Red.

Manfreds Belmonte, jeb: laupihis grahfa dehs.

No eenahzeja drohschibas, ar lo winsch nostahjahs grahfa familijas widu, preesteris manija, kas tas tahds bija.

Nopeetni preesteris skatijahs us wina drehbehm un us wina pasemigo waigu; tad atkal parahlijahs us preestera waiga tahdas pat dufmas, ka papreekschu pee grahfa stahstischanas.

Preesteris pajehlahs, un ar balfi, kas firdis satrizinaja, winsch fazija: „Neweenu labaku swehtibu Swehtee“ newar doht zilwekeem, ka kad Wini mums tohs auglus palihds fakraht, lo paschi efam sehjuschi. Tad lai tee Swehtee Zums ikkatram dohd pilnu mehru, pehz Zuhfu dohmahm un Zuhfu darbeem!“

„Amen!“ grahfs fazija un wina behrni paklanidamees. „Amen!“ ari Luis fazija pafmeedamees; tad uszehlahs weegli un ahtri, apfweizinaja wifus, tuwojahs preesterim un nobutschoja winam gohdbihjigi rohku.

Preesteris greesahs pee grahfa un fazija: „Mans laiks ir pagahjis; atlaujat man, ka es no Zums atwadohs.“ Mana pirmà luhgshana, kad es Loreta buhschu, buhs preeksch Zums un Zuhfu behrneem. Bet nepalaujatees ween us to Swehto fargaschanu, bet dohmajeet ari us ktru zitu fargaschanu, kas Zums prahtà eekriht. No schihs deenas wakte Deewa-mahte Loreta par Zuhfu behrena dshwibu un wese-

libu; sohdbiba, muhschiga sohdbiba tam, kas Zuhfu Manfredam weenu matu aiskar!“

Preesteris aigahja; tee pakal palikuschee zeeta weenu brihdi klufu; tad grahfs sauza Manfredu pee sewis. Winsch to aplampa un fluhpstija.

„Tagad mana firds ir meerigaka,“ grahfs fazija, „jo warena fargaschana tiks il deenas preeksch Lewis aiskuhgta. Dshwo ilgi un laimigi un wed sawu dshimumu seedòs, tu beidsamais no Belmontes zilts. Wufsens apkehrahs tehnam ap kaku un fazija: „Kas man ari buhs nolemts, es ne-aismirschu, kahdu mihlestibu mans tehws man ir parahdijis.“

Ari Luis tuwojahs ar laimes-wehleschanahm; Manfreds speeda winam rohku, un tad steidsahs pee sawas mahsas Lauras, kas winu mihligi aplampa.

Grahfs aigahja prohjam, jo gribeja weens to deenu pawadiht, kura wina dehs Gihseps bij miris. Brahlis un mahfa klausijahs, ka Luis wineem stahstija, ka winsch esohht Gihsepa nahwes-weeta no-nahzis un tur par nelaike luhdsees.

Rahds mehnefs bij pagahjis no tahs deenas, kad preesteris Belmontes pili bij bijis. Zaulais, siltais Oktober mehnefs weda grahfu un wina familiju klaijumòs, kur wifadi papreezajahs, — gan smukòs lugòs lihgodamees us skaidreem esara wilneem, gan meschòs jahdeledami us ahtrajeem firg-ehseleem, gan ari apmekledami draugu familijas kaimindòs.

Kahdu reisi grahfs pahrnahza no tahlakas weefoschanahs. Zau no rihta agri winsch bij isbrauzis un steidsahs mahjās, jo wakaròs nebij tahlu. Zeksch gahja gar juhrmalu, un grahfs no tahlenes jau redseja sawas pils muhrus un jumtu.

Tu winsch eeraudstija jachtneeku, kas winam steigshus preti skrehja; grahfs driht pasina, ka tas bij wina ustizamais lambar-sulainis Pauls. Laikam swarigas leetas pili notikuschas, ka sulainis preti jahja. Grahfs ar pukstoschu firdi gaidija, lo schis wehstnefs pasinohs.

Pauls pajehla waimanadams sawas rohkas us augschu; afaras tezeja pahr wina bahleem waigeem. „Ko tu man teiksi?“ grahfs isbihjees prafija. „Kur ir mani behrni? Runà! Runà!“

Ar trihzedamu balfi Pauls isgruhda schohs wahrdu: „Zaunais lungs — mehs efam winu no pusdeenas meklejuschi — un ne-efam dabujuschu; winsch ir pasudis!“

„Manfreds!“ grahfs isfauza leelas bailes. „Mans dehs Manfreds! Al, swehta Deewa-mahte, pasargi manu beidsamo dehtu, un dohd man winu dshwu un wesele atpakal!“ Tad winsch fahhra sulaina sirga pawadu un rahwa to few lihds us pili, zil til sirgi mahzeja skreet.

Pa zetu jahjoht, Pauls stahstija, sawam lungam, ka Manfreds preeksch pusdeenas ar sawu mahfu spehlejis parka, un tad abi eegahjuschi meschà, kas pee parka. Zaunà grehsene redsejusi smuku taureni un gribejusi to nokert; — Manfreds aiskrehjis us pili pehz tihklina.

Laura gaidijusi par walti sawu brahli atnahkam, un kad wina pili pahrnahkusi — pehz wina prafija, tad neweens to nebij redsejis. Laura sabihjusees suthija sulainus, lai mekle, bet sulaini to ne-atrada. Tad fataisjahs Luis; apskatijahs ktru weetu meschà, kur behrni bij schlihruschees. Winsch aigahja us juhrmalu, kur laiwas stahweja, un eeraudstija, ka tur nebij weenas weeglas laiwas, kura Manfreds mehds braukt. Zuhdal Luis ar ziteem ustizameem laudihm eekahpa laiwas un aishrauzja mekleht; un kad es no pils isjahju, tad wini wehl nebij atpakal atnahkuschu.“

Us putahm apsegteem sirgeem grahfs ar sulaini eeskrehja pili. Wif bi lohti isruhkuschees un noslumuschu; Laura krita raudadama tehnam pee kruhthim, kas to zeeti pee few peespeeda.

„Tad tu man wehl tak esi,“ winsch isfauza; „zitadi waijadsetu manahm azihm aisdaritees! Bet zil ilgi tahs walà stahwehs, es meklefchu sawu dehtu Manfredu!“

Grahfs lika tuhli ismekleht wifu aplahrtui, un it ihpaschi juhrmali.

Bakara Luis atnahza ar laiwahm atpakal, bet — bes kahdas sinas. Wina behdas un skumjas par pasuduschu Manfredu bij lohti leelas, un winsch bij gataws eet kalnòs un pasuduschu mekleht; tilai us grahfa pawehli tas palika mahjās.

Wehl tani paschà nakti wihri ar lahpahm gahja meschà Manfredu mekleht. Mekletaji gahja us wifahm pufehm un isfoklija leelu pateizibas-mahfu tam, kas waretu par jaunò grahfu pateesu sinu doht.

*) Statoli pecluhds „swehtohs“.

Juhrmalâ tapa sweijneekem apfohlihts smuks fugis. Sibena ahtrumâ gabja sinas us malu-malahm un pahrpluhda drihsunâ wifu Italiju. Us Loretas basnizas pawehli melleja ari zitas basnizas-, klosteru- un brahku beedribas pasudufcho grahfa dehlu. Wahrdu fa- loht nelas netila nokawehts, kas til ween zilweku spehla stahweja.

Bet gandrihs islikahs, ka kahda augstata wara buhtu Mansfredu bes sinas no schihs semes nonehmusi, jo neweenam ne-isdewahs atrast pehdas, un katriis issuhthihs wehstnefs atnahza behdigs atpakat; bet grahfs katra suhtija no jauna prohjam, lai klauschina un melle.

Ohtra watarâ pehz nelaimigahs deenas, kura Mansfreds no pils bij pasudis, fehdeja grahfs ar sawu meitu Lauru pee juhrmalas. Dsilahs schehlabas pehz pasudufcha dehla Mansfreda bij grahfam matus ihfâ laikâ baltus padarijuschas, un ari jaunahs grehsenes waigi bij sawu fahrtumu saudejuschi.

Tani paschâ brihdi parahdijahs pee leewenehm kahds meschonigs wihrs; rupjsch kreklis, biffes no rupjas drahnas, kas tilai lihds zeteem sneedsahs, plats mehtelis... tas bij wifs wina apgehrbs. Basas kahjas; — bes zepures. No kasu-ahdas taschas karajahs lingas schnohre, un labajâ rohla wiarsch tureja smagu sarainu rungu.

(Turpmat wehl.)

Wihito Ohfscher!

Ohfscher, miblo Ohfscheriht,
Kur nu tagad Tu peemih,
Ka pee mums wairs nenahzi,
Ka buhs dsihwoht, — nemahzi?

Ut teescham, mihlo Ohfscheriht, pee mums eet it johzigi! Regribedams dauds aplinkoht, kerschohs tuhliht pee stahsta, Tew pasinodams kaut ko is muhsu apgabala: Tu jau man reis rakstiji, ka Tew gandrihs kahjas aplufuschas staigadamam, no weenas beedribas atklahschanas us ohtru. Nelas par to! Nepeekuhsti, mihito weziht! Schee Tawi zeti ir attihstifchanahs un isglichtibas zeti, kas muhs wed pee gaismas un muhs nostahda us augsteem fadsihwes stahwokkeem, jo zilweks, kas nepeeder pee kahdas beedribas un naw par 5 graschi no-dsehrees tehjas, ir wezmohdes lempis, ko ne buht newar usluhloht par tautas pihlari. Tamdehl ari pee mums ir kahdas „jaunkundes un wezkundes“, jeb prastifakohht—kundes dibinajuschas ihpaschu „beedribu“, ko schè wispahrigi nosauz par „plahpu beedribu“. Presidentene esohht kahda ihpaschi isweiziga plahpulite, jo schi esohht kreetna runataja un lohti weikla atrast jaunu weelu preeksch plahpaschanas. Zif „schai beedribai“ beedrenu, to ihsti nemahku teikt, bet esohht gan jau kahds duzis; bet to tilai sinu, ka no minetahs beedribas teel gohdigi jaunekli un jaunekles, pat ari jau dsihwojuschi zilweki, til dsili eewillti netiklâs walodâs, ka tihri aufis swilft, to klausfotees. Pat ir Deewanamâ tahs ir ustizigas sawam beedribas karogam un — plahpâ, ka mute wahrahs. Ka schai beedribâ tohp lepniba kohptin kohpta, ir faprohtama leeta. Un ja mazinsch to nespehj, tad janem us „afneem“. Bet no ka tad? Sinams, no Leibela un Zankela. Un weena alga, waj Leibelis un Zankelis dohd kleiti, kas jauna, jeb tahdu, ko jau Sorele un Berkele apnesajusi; kad tilai ir kleite, un us tam „presidentene“ ir aplam lepna. Tâ tad plahpu beedriba bes behdahm lihds rudenim plahpadama plahpâ, — kamehr Leibelis un Zankelis peebrauz un prasa sawu naudu lihds ar prozentehm. Schihdeki eenah! Us kahdu brihtinu plahpulites paleek klusu! Weena wairs nesfleere, ohtra nebrudeere, treschâ newar wairs labi usschuht lellitei haubiti, bet wifahm plahpaschanâ eelohzitahs fahrtahs luhpinas klusam kusteht kust. Tè presidentene pazelâhs no sawa gohda-schdehla, sneeds Leibellam un Zankelam rohku un tohs usbildina ar swarigeem wahrdeem, — ka jau presidentene. It ka kad muzai tapu iswell, tâ pahr wifu luhpahm, kas lihds tam tilai klusam kusteja, plahpaschana schlahhtin schlahzahs: Weena buldure scho, ohtra to; weena glauda schè, ohtra tè; pati presidentene atnefs medus pohdinu un pameelo Schihdinus, kamehr Zankelis un Leibelis apfohlahs par jo leelahm prozentehm gaidiht lihds nahkoscham rudenim. Rudenis atnahk, un tas pats teateris! No bitites fanesuschas, ko gohfuinas fareetinajuschas un ko linu schkeefninas atmetuschas, — tas aiseet par prozentehm ween.

Wifu to redsedams, wihrs, no darba peekufis, nopuhschahs, wehledamees, kaut jete schi „glichtâ isglichtiba“ beigtohs; bet presidentene ar sawahm beedrenehm plahpadama plahpâ un dseedadama dseed:

„Kaut allasch jel tâ paliktu
Schè apalsch bahla mehnescha!“

Taws rada-brahlis.

Drupas un druffas.

Dahrga mahziba.

Kahdam lungam, kas ar diwi dahmahm par galwas-pilsehtas leelakajahm eelahm zeereja, tuwojahs ubags. Weena no dahmahm, kas ubagu bij laikam preeksch tam redsejusi, fazija:

„Tas ir johzigs wezis. Winam war naudas doht, zif grib, tas to tuhdat apmaina, un patur tilai weenu kapeifu.“

„Tad wiarsch buhs mukis,“ kungs fazija; „es gribu to isprohweht.“

Kungs iswilla leelu naudas-gabalu no keshas, un meta to ubagam zepure. Ubags pehz kahda brihscha fazija:

„Zeen. kungs, schoreis es pret sawu eeradumu darischi un wifu paturefchu.“

Kungs atplehta brihnidamees azis un gabja tahtak. Bet dahmas par to gahrdi pasmehjahs, dohmadas: Kam nefahp, kas newaid. Mahmitis.

Kahdeem teem seewischkeem buhs buht, nu kahdeem nè.

1.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
Ka bititehm, us darba nadfigeem;
Tif spohdreem, fahrtigeem eeksch sawahm mahjahm,
Ka tas ir redsams pee scheem „putnineem“;
Bet nè ka bitehm — sawu mehli leetohht,
Un zitu aprunahht, jeb winam gohdu wainohht.

2.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
Ka dsirnekeem, til mundreem, weizigeem,
Un naigi strahdaht, schiglahm, tiklahm rohlahm,
Reds leelitees ar saweem puhlineem;
Bet nè ka dsirnekeem — auf, taifst jaunus tihklus,
Lai ar teem kertu weeglus jauneklischus.

3.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
Ka kakeem tihreem, mahjas radufscheem,
Ar weegleem sohkeem staigahht, strahdaht klusam,
Bret wiseem laudihm rahneem, gohdigeem;
Bet nè ka kakeem — kohst un strahpeht pikti,
Kad ohtris kaut-ko isdarijis flikti.

4.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
It newainigeem, baltahm rohsehm lihds;
Us winu peeres lasht buhs if weenam,
Ka eeksch tahm mahjo kreetna, skaidra firds;
Bet nè ka rohsehm — ahtri saudeht lapas,
Pehz pirmahs wehtras, kas tahm dsihwe trahpahs.

5.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
Ka ehrgelchm, kad meisters wakâ laisch;
Itkattru no mums pildiht swehtahm juhsmahm,
Un meerinaht, kur schim jeb tam kas laisch;
Bet nè ka ehrgelchm — few lautees eepuhst wehju
No katra nejhga, jeb gresnotees pahr spehju.

6.

Teem seewischkeem buhs buht pehz manahm dohmahm:
Ka spohschahm dselsu brunahm, tihrigeem,
Us ka ir puteklits teel eraudsihts — bes mohlahm;
Bret pawedejeem stipreem, augstigeem;
Bet nè ka dselsham — ruhseht, saudeht gohdu. — —
Scho padohmu es kurai-katrai dohdu. G. I.

Atbildes.

Kahdam Kasimirwahleetim: No Loretas basniza dsirdejaht, ir mihli un jauti, bet p eeksch „Wifsehm“ newaram labi bruhseht. — Sinas is Juhju apgabala labprahht lissim lapâ.

— —: Wifu esam fanehmufchi; firsnigas patejibas!

M. F. jdsi: Paldeews; labi!

Sengaleetim: Drufatawâ; nesnam, waj jau schai nummura lasseet.

Sludinafchana.

Sludinafchana.

No Jelgawas pilsehtas bahrinu-teešas teel zaur ūho wišem finams darīhts, fa ūhē Jelgawā, II. kwartali № 277, 277 Litt. A un 258 Litt. A efošdee, pee

Hermana Lūders'a

atstahats mantibas peederofchee grunts-gabali, jaukti „Willa Lūders“, 13. Nowemberi f. g. pee ūhīs teešas sem tab nolafofcheem nofajūmeem treišo reiš tīs wairafhoflišanā pahrodohti.

Pihš ar to teel peeminehts, fa ūhāi terminā, tā zerams, notīš peefišanā. Jelgawā, 25. Oktobri 1880. (№ 4866.)

Teešas wahrdā:

H. Grufe, pilf. sekretēeris.

Zaur ūho teel no Miteriūaftes pagastu-waldebim, Lutuma aprīki, sinams darīhts, fa galwas-naudas un pagastu nodofšanū aprehinūms par 1880/81. g. ūhēt ūgatanohīs, un fa teem, kuri ar aprehinūmu paūdu, jeb ari augiūi uūlītahs maūšas deht meerā nebuhtu, ūwū ūhūhūbu diwū nedeku laiā, rehūnāhts no 20. Oktobra ūh, g., pee ūfauģu-teešas ūapeņešs, jeb wehrā ja-leel, fa wehlat peeneūtai ūhūhūbai ipehā klūwūūho ūpreedumu preti ūhūhūhīs.

Scheit klāt teel peeminehts, fa maūūa-ūhāna, beš paūš-naudas, iūnāht:

- 1) Grēndiūu pagasta lohūelkeem 11 rub.
- 2) Jelgawas " " 10 "
- 3) Dēgahles " " 5 r. 60 t. un nabagu behribā — 12 garniz. rub. un 6 garniz. meeūu;
- 4) Snapiju pagasta lohūelkeem 9 r. 60 t.
- 5) Bēhertales " " 9 " 60 "
- 6) Rūhūu " " 7 " 60 "

un fa, kuri ūwāū nodofūhānās līhš 1. Dežemberim ūh, g. nebuhs atlihdūnāūiūhi, dabūhs weenu rub. f. ūhāpi maūūah.

Zauku un pilsehtu polizejas teel lūhgtas, augūūho ūludināūumu, kam un kur waiūa-biūs, ūnānu daiht.

Grēndiūu teešas-namā, 16. Okt. 1880. (№ 478.) (S. W.)

No Wahrenbrokas pagasta-walbiūhānās, ūnānēlḡawas aprīki, teel zaur ūho wiūas pilsehtu-, ūauku-, pagastu- un mūūiūu-walbiūhānās laipni lūhgtas, ūhī pagasta lohūelkeem ūnānu darīht, fa wini ūwū galwas-naudu wehlatais līhš 1. Janwarim 1881. g. nomāūatu, ar to peehohūnāūumu, fa teem, kuri līhš ūhīm terminā nebuhs nomāūajūūhi, pehž pagasta weeteeku ūpreeduma par pirmo mehneūi 1 prozente, par ohtro mehneūi 2 prozentes u. t. i. pr. līhš 1. Julijam 1881. g. ūhāpi jamāūā.

Wahrenbrokas pagasta-walbiūhānā, 23. Oktobri 1880. g. (№ 167.) Pag.-wež.: J. Dimburg. (S. W.) Striūw. w.: Siegmund.

Sludinajums.

No Salbus meeūa polizejas teel wiūi ūfajināti, kas Salbus nomitriūhām nam-neekām

Jnte Birkmanim

to parahdā palikūūhi, ūwās parahdu maūūaūhānās wiūwehlatais līhš 1. Dežemberim f. g. pee augiūā minetahs polizejas aūmāūah, jo wehlat lai nemeens nenofchehlo, fa ar wini pehž līkuma tīš darīhts.

Tā ari wiūi tee, kam Birkmanis to parahdā palizis buhtu, ūwās peepriūūhānās līhš augiūā minetai deenai lai peenešs. To lai ūfariš teel wehrā.

Salbā, 14. Oktobri 1880.

Meeūa preeūiūn.: J. Schneebach. (№ 619.) (S. W.)

Kad pee Būlāiūu pagasta peederigāis laulatais pahris Wīkēlis un Sawiūe Mar-dalajūš nodohmajis — miriūahs meetas Sawiūes Marnāuūhi 6 gabūs wezo dehtu, **Freizi**, meēģa behrna weētā peenem, tad teel no Būlāiūu (Fodenhof) pagasta-teeūas wiūi un katriš, kam pret ūho nodoh-mato behrna peenemūhānu kahda eeruna buhtu, ar ūho ūludināūumu ūfajināti, ūwās eerunas līhš 3. Janwarim 1881. g. pee ūhīs teešas peeneū; jo wehlat preeūiūū netaš eerunas netīš peenemtas, bet wiūeem mūūiūiūa klūūiūeūhāna zaur to ūlītā, fa ta behrna peenemūhāna tīš apūiūirinata.

Būlāiūu pagasta-teeūā, 18. Okt. 1880. (№ 77.) (S. W.)

17., 18. un 19. Nowemberi f. g. tīš pee Mūndales ūhūwela meūa-ūarģa behrija un apūes

meūa-gabali,

ūeela weētās nolaliti, preeūiū nožirūhānās ūhtrūpe pahrodohti.

Ji Jelgawas wirūpīlsteēūas aktiūm — Meldiūes malu-mūūiūas „Lindenhof“ ūhtrūpeūhānās leetā.

Uf

Keiūara Majestetes,

wiūas Kreewiūas Patwalbīneeka 2c. 2c. 2c. pawehli

ūludinā Jelgawas wirūpīlsteēūa zaur ūho apāūiūā iūteikto nolēhūmu:

Pehž tam, kad ūlūpites wirūpīlsteēūa ūf E. Pohla-Weldiūes lga ūhūhūbu ir noūpreedūūi, fa Meldiūes malu-mūūiūa „Lindenhof“, ūlūpites wirūpīlsteēūā, Emdotes līūpehlē, ne tahl no Wainodes dūelūzela-ūanūiūas, ūeūhū nedeku laiā ir pahrodoh-dama wairafhofliūhānā, un ir lūhguūi Jelgawas wirūpīlsteēūu, lai wina ūfneem-tohs to ūhtrūpeūhānu, tadeht fa dohma-ūams, kas buhs wairaf to, kas grībehs pīrt min. mūūiūu, tad teel zaur ūho tas ūhtrūpeūhānās terminā preeūiū malu-mūūiūas „Lindenhof“ pahrodoūhā-nās nolītis ūf 2. Dežemberi f. g. — Pahrodoūhānās noūajūmi tīš driūi ūhēt eefneegti, kur tohs pīrūeji warehs dabūht eefkatītees.

(Jelgawas wirūpīlsteēūas parafīš.) (S. W.) Par apleežināūanu: Inūtanūsekreteeris: **C. Welwille.**

Kad pee Strūndas pagasta peederigāis Janis Seernis, kuzam neweena meēģa behrna naw, to tāpat pee Strūndas pagasta peerāūito brāhā Krista dehtu, Jnte Seerni, behrna weētā peenem (adopteerē), tad teel wiūi tee, kam pret ūhādu behrna peenem-ūhānu kahda eeruna buhtu, no Strūndas pagasta-teeūas ūfajināti, to pee winas līhš 22. Janwarim 1881. g., kuzūch par weenigo ūlūhūhānās-terminū ūlītis, peeneū, ar to preehohūnāūumu, fa wehlat neweens wairaf netīš klūūiūiūs, bet tīš mūūiūiūa klūūiūeēūhāna ūlītā un pehž līkuma darīhts.

Strūndas teeūas-namā, 25. Okt. 1880. (№ 905.) Preeūiū.: G. Brigine. (S. W.) Teeū.-ūtr.: G. Needer.

Jain-Seūawas pagasta-walbiūa, Dohbeles aprīki, ūfajina zaur ūho wiūas wal-deš, jem kuzahm ūhī pagasta nodohūhānu maūūadamee lohūelki būhūwo, lai tohs pee-tura, fa tee ūwās nodohūhānās par 1880/81. gabū ar 7 rub. 58 kap. ūbri. un maģaūiūnes behrumūs ar 8 gar. rubū un 4 gar. meeūu ūheēenes Strautnānū-Whohneeku-mahūās 15. un 29. Nowemberi waj 6. Dežemberi ūh, g. atlihdūnā; tas to wehrā nemeens un minetās terminūs ūe-āū-māūahs, tīš ar 1 rub. f. ūhāpēhts.

Jain-Seūawā, 31. Okt. 1880. (№ 189.) Pag.-wež.: J. Jacobsohn. (S. W.) Striūw.: G. ūhwan.

Mohilewas gubernā, Orūūa aprīki, no Witepūtas pilsehtas 112 werūes, ir weena mūūiūa, Dimowa ūwāzama, no Jūrgēem 1881. g. par 700 rubleem

uū arenti iūdohdama

— bet tīš Latweeūheem ween — eefūi trīhs lauleem, tatrā laiā 103 pūhri ūf-ūhūma, apāūūgrūnte wiūzaur mahūs, 90 pūhra-weetas plawu. ūho mūūiūu war wairaf Latweeūu lohūā ūf arenti nent; pee ūhīs arentes peeder 26 ūlūzamas gohwiš, 9 darba-ūirgi un wiūi gatawi darba-riht. Maūūa ir ūwūmā un par wēkti. Arentes kontrāts ūf 12 gabēem. Ja ne-gaditohs arentes nehmeji, tad teel ūfajinā-ti 4 kalpi un weens preeūūtalps, Lat-weeūi. — Turpat ir waiūadūiūs weens tahds Latweeūis, kas ūaimneūibu ūaproht, par kuzūcheeri war brāukt, eefūi mahūam wiūur peepālihdūiūs buht un wiūu ūaimne-ūibu ūfandūht. — ūhīs mūūiūas ūpāūū-neēūs ūhūwā ūara-beeneūā Wīlnās pilsehtā; wina gaūpaūūa dūiūwo mūūiūā; abi diwi runā latwiūi. — ūwāūas ūnās deht ja-peeteiūahs mūūiūā Dimowā, jeb Wīlnā pee ūpāūūneeta.

Adreūe: Въ окружной Штабъ, Статскому Советнику Григорьеву.

Bauūūas krohna pagasta-teeūa ūfajina wiūus tohs, kuzēem pret to kahda līkumiga eeruna buhtu, fa pee Bauūūas Latweeūu mahūitaja-pagasta peederigāi Anna Sarja — ūheēenes Weikās-mahju ūaimneeta Jeūlaba Behriūa dehtu, **Andreju**, adopteerē, līhš 4. Dežemberim f. g. ūhē peeteiūtees un ūwās eerunas ūdohū, jo wehlat neweenu nellāuūiūs, bet adopteerēūhānu apūiūirinahs.

Bauūūas krohna pagasta-teeūā, 23. Oktobri 1880. (№ 1170.) Preeūiūūeūh.: G. ūhlefing. (S. W.) Striūweris: G. Loepfer.

Behru-ūanehejas,

kas ūawū ūfameņu ūhūni ūnāūhānā nolī-ūiūas un Grēnwalbes pagasta behru-ūanehejas weetu grībetu peenem, teel zaur ūho ūfajinātas, 12. Dežemberi f. g. pee Grēnwalbes pagasta-walbes ar ūawēem diplomeem, deht kontrāta nolūhūūhānās, peeteiūtees.

Grēnwalbes pagasta-walbe, 24. Oktobri 1880. (№ 463.) Pag.-wež.: J. Dunnaw. Pag.-ūtriūw.: G. Sommer.

Kurūemē, dūelūzela-ūanūiūas ūuzes ūwūmā, tīš pahrodohts weens

grunts-gabals

ar krohnu, un —

līhš 200 pūhra-weet. labas aram. ūemes, „50 pūhra-weetahm plawu, „60 meūa, labahm un pīlūiūahm wirtūūaftes-ehūahm, ūainbūhweetu leelu eefūiūwojamo ehūu, tā ari wiūu waiūadūiūo inventāru, — no līhū-ūhūniūā ūpāūūneeta. — Klāhtatas ūnās war dabūht pee Wadākties meūūalūnā **Klafohna** — pahr Wež-ūuzi — līhš 28. Februarim 1881. g.

Grunts-gabali

teel iūdohūi ūf nohūmū **Annaūmūūiūā**, blakam Lutuma dūelūzela ūanūiūai „Safu-mūūiūai“. ūwāūas ūnās dabūnāmas min. mūūiūā.

!Bauūka!

ūawēem ūeen. kūndehm ūinoju, fa pla-ūhūma deht ūawās

ūiūku-preeūiūu bohdes

pahrūaiūiūi; augūūehāhs bohdes trepes, ūi-raz apāūūehāhs bohdes widū biū, pee ūeenas pahreūhū. Augūū-bohdē pahrodohtu lūngu un kūndūhū

kaūūofus, barīkūs, mū-ūes, tūhbas- (ūil)zēpures, kūndūhū mantelus, ūfoh-las-grahmatas par Jelgawas maūju, wiūabas

lampas, ūhūjam, maūū. un wehl zitas leetas.

Westermann.

Keegelus

war dabūht pīrt leelā ūwehlē, ūf wiūadu ūalūhūūhānu, pee ūauģemīndes kaūūofu-mahju ūpāūūneeta.

Pehž tam, kad manās

dūelūleetawas un maūūiūu-fabrika

ehūas, kas tīka zaur ūguns-grehtu ūapohūitās, promiūoriūi ir atkal ūataiūitās, daru zaur ūho padewiģi ūnānu, fa es ūawūs darbūs atkal eņnu eūahūis un peenemū tāpat fa papreeūiū wiūas apūiūelūhānās, turklāht labu, kreetu darbu peefohūdam.

A. Blumberg,

dūelū. un maūū. fabr., Jelgawā.

Sludinajums.

Louis Lundmana un beedra

wiūu-leelakajam Baltij. dūeed. wiūna-pagrabam, blakam J. Redliha lga grūntigai Engliūhū maģaūinei.

ir wiswairaf ūhūni gadā zaur ūnānāģu preeūūlāitā eepiūiūhānu ūdeweēs, par lehtu ūeem ūawū pagrabu ar gabriūi ūneliģēem wiūneem un daubiūi zītadeem dūehreeneem tahdā wairumā peepiūiūi, fa wini ne ween ar eefūūsemes, bet ariūan ar aūūsemes wiūnu pagrabēem pretiū jeb konkurenzi ūhehi ūfneem. Tamdeht dahwina wini ariūan ne ween ūawēem weģeem pīrūeģeem, andelmāneem un krohūiūneekēem pelnās deht par wehl lehtaku ūeem jeb maūju ūf laiā-meteem, tā ariūan ūf gohda-ūwehtēem, tā: pee laulibahm, kaūūahm, kriūtibahm u. t. pr. ū ūawū pīlūiūā krohūjuma ne ween aūūsemes, bet ariūan **Kreewu-semes wiūnūs**, bet wehl daubiūi zītadus dūehreenuš, tā: **ūhampaneri, rumu, lonūaku, porteri, biūūofu, līkeerūs** jeb **ūnapūūs**, wiūabas **limonades, ūelūera-ūhdēni**, tā ari tohs pee lohūiūu weūelības ūfure-ūhānās ūflawetohs **alantes-wiūnūs**.

Ar gohba ūweizinaūhānu

Louis Lundmanis un beedris.

Wuūūu wiūnu pahrodoūhānās-weetas atrohdahs:

Jelgawā, pee **J. A. Kleina**, Leepajā, pee **G. Kurūūewiūa**; Rehwalē, pee **B. Demina**.

Sludinafchana.

Zaur ūho daru ūnānu teem, kam pa-tiūtohs pīrt, fa 2. Dežemberi f. g. pee Jelgawas wirūpīlsteēūas tīš wairafhofli-ūhānā pahrodohta Meldiūes malu-mūūiūa

„Lindenhof“

(līhš 1000 pūhra-weetu leela). — ūhī mūūiūa atrohdahs Kurūemē, ūlūpites wirūpīlsteēūā, kahdas 10 werūes no dūelūzela-ūanūiūas Wainodes. Birkūhānās noūajūmi buhs eefūatami Jelgawas wirūpīlsteēūas kanūeļā un pee apāūiūā parāūiūiūā.

W. Dreyersdorff,

oberhofūeeūas-ādwoūats ūlūpite.

!Pilsehtas-walde!

ūetortdeem, 4. Dežemberi f. g., pulūt. pūūel 1ē behpūsb., tīš ūiūģas pilsehtas-walbes lokāli (leel. tehnīau-celā № 5, 1 trepi augūhup,

ūhtrupe

notureta, kurā wairafhofliūhānā iūdohs ūf arenti ūiūģas aprīki efoūūo, pilsehtai peederofūho

Preeūiūina-mūūiūu.

Wairafhofliūhānās noūajūmi un noh-mās-kontrāta ūarāūis ir ūlītiti preeūiū eefūatīūhānāhs pilsehtas mūūiūu pahrowal-des kanūeļā (turpat, 1 trepi augūhup, ee-eeūhāna pa ūehtu).

ūiūģas pilsehtas-walbe, 24. Oktobri 1880. (№ 2554.)

Meldiūe, 14 werūes no dūelūzela-ūanūiūas Wainodes atūatū, ir

Keegelu-zepelis

ar kreetu mahju iūdohdamis ūf arenti.

Meldiūes mūūiūā war

maūūiūiūis

ar labahm leezibas-ūhmechm weetu dabūht; wiūiū war buht ari pīrūeģees. Jameldahs pee **E. Pohla lga**, Meldiūe, pahr dūelūzela-ūanūiūu Wainodi.

Maū-ūuze.

Meeūiūi teel pūhra-weetahm pahrodohti. Klāhtatas ūnās un nolīhūgūni Wež-ūha-gares mūūiūā pee mūūiūas-walbiūhānās.

Selta- un ūudraba-leetas

pahrodoht leelajā celā № 36, pretim Dumpūa lgu namam,

Girūūbergis.

Rahditajs: Semkophibas grahmatu-wefchana. „Latw. Aw.“ 2c. Labs libdselkis pret sehjas ehbejeem. Mitu barofchana ar artufeleem. Ohgles ta thrifchanas- un dfeedinafchanas khdjeklis. Waj leelahs bfeltenahs beetes 2c. Sta wiftu ohlas usglabajamas. Stahdi firgi 2c.

Semkophibas grahmatu-wefchana.

Rahdus 50 gadus atpakal semkophiba bij lohti lehta un weenkahrfcha, un darbi bij lehti un weegli padarami. Dehls mahzijas no tehwa, ka seme apstrahdajama un ka lohpi kohpjami. Saimneezibas isdohfchanas bij lohti mafas, tapehz par tahm bij mas ko ruhpetees. Bij pilnigi deewsgan, kad eenahza tik dauds flaidras naudas, ka bij eespehjams aismalfajt neleelo arenti, un kad wehl dauds-maf atlika preefch mafahm familijas- un saimneezibas waijadfibahm. Loreis dasch ne dohmaht nedohmaja, ka kahdreis notiks tik leelas pahrgrohfifchanas, ka tas tagad ir notizis. Winds wezds laifds ari newaijadseja tik dauds nopuhletees ar rehkinumeem, jo wifs bij lohti weenkahrfch un lehti pahrfkatams. Tagad ir pawifam zita leeta.

Gedfihwotaju flaits ir pa 50 gadeem wifas semes pawaitrojees. — gandrihs diwreis tik leels palizis; tapehz semkophibai ja-isdohd diwreis tik dauds auglu ka fenal, lai buhtu schim leelajam laufchu pulkam deewsgan pahrtikas. Seme stahw, leelaka eedfihwotaju flaita deht, dauds augstaka wehrtiba; semkophja isdohfchanas ir waitrojufchahs bes finas; nodohfchanas ir leelas, arente leela, amatneeki un deenestneeki dahrgi, paschu isdohfchanas u. t. pr. ir pahrliezigas. Scho leelo pahrgrohfifchanu deht, wezahs mohdes semkophibai arween wairaf ja-

pasuhd un ja-isnihft, un semkophim, ja tas negrib krist truhkuma, wairaf jadsenahs us preefchu, wairaf jamahzahs, un wiswairaf jamahzahs pasiht dabas lifumus un wina eegrohfifjumus, ka lai pehz teem eegrohfa fawu semkophibu un saimneezibu; wahrdu fakoht, semkophjeem jafahl wairaf dohmaht un wairaf dariht.

Pee tam wispirms wifs japeerakfta, lai war finah, zil saimneeziba eenefufi. Un to war panahkt tikai zaur kahrtigu semkophibas grahmatu- un rehkinumu wefchanu. Bet zil maf wehl ir schini fina darihts, un zil dauds wehl jadara!! Nets semkophis finahs, zil stohpu peena ir dewufi katra gohws, un zil dahrgi aismalfajufi par ap-ehsto baribu. Nets semkophis finahs flaidri pateikt, zil leelu labumu ir isfehtais superfosfats darijis lauleem. Nets semkophis aprehkina, waj schis jeb tas darbs, ko pastrahdajis, ir peenahzigi par to atlihdfinajis. Daschi dohma, ka jau ir deewsgan, kad naudas-maku apluhklojoht, to ne-atrohdt tufschu. Tahdi saimneeki fapno no pelnas, tapehz ka naudas-maks naw tufsch; bet nemas ne-apdohma, ka lauki ir palikufchi dauds wahjali un plahnali! Ta aifnem dasch semkophis no ohtra naudu un mafka 6 procentes, lai ar scho naudu fawus laukus pahrlabotu, bet ne-aprehkina, ka wina lauki isdohd tikai 3 procentes. Tahdam semkophim waijag griboht-negriboht krist nabadsiba, jo nesin, us zil leeleem augteem noleef fawu naudu, tapehz ka newed saimneezibas grahmatas un flaidrus, kahrtigus rehkinumus. Dasch semkophis atkal nomohza zaureem ga-

deem fewi, famus gahjeus un firgus, lai zaur to usplauktu fainneeziiba, ne-aprehinadams, ka masa, paleeneta naudas-summa, ja to pareisi isleetatu, tam drihsunã atweeglotu wifas puhles. Ja schis semkohpis buhtu wedis fainneeziibas grahmatas un pareisi rehkinajis, tad buhtu drihs ween atradis, ka, lai gan par leeneto naudu buhtu jamafsã 6 prozentes, tomehr buhtu atlikufi branga pekna. Tahdã wihsẽ wifus semkohpibas darbus wehrã lifdami, weenmehr wairaf pahreezinafimees, ka tikai tahdi reti semkohpi no tahdas aprehinaschanas ko fin, t. i. eewehro, noswer un apdohmã, kas pee winu labklahschanahs ir wajjadfigs.

Sapratigas fainneeziibas eefahkums ir dsihfschanahs, wifu to saprast, kas fainneekam ir derigs waj flahdigis; un to war panahkt tikai zaur rehkinaschanu jeb kahrtigu grahmatu-weschanu. Zaur kahrtigu grahmatu-weschanu tohp semkohpis peespeests, wifu dariht ar apdohmu, ismekleht, kur ihpafchi ta waina, kad tahdu reisi welti puhlejees, un bes apnikschanas falihdsinaht isdohschanas ar eenemschanahm. Bes tam wehl kahrtiga grahmatu- un rehkinumu weschana ne ween flubina semkohpi, dsihtees us preekschu, bet ari issargã to no isschlehdigas dsihwes un daschadas flahdes. Tapehz wajjaga scho wifu pahrdohmaht un labi eewehroht! Mchẽ runajam is peedshwojumeem, un newaram saweem darba-beedreem deewõgan list pee firds, jif wajjadfiga ir kahrtiga fainneeziibas grahmatu-weschana. Schis darbs now nemaš til gruhti isdarams, kã to daschi dohmã. Wajjaga til katra wakaru tahdas minutes laika, kamehr wajjadfigohs flaittus eeraksta preekschu tam eetaisitã deenas-grahmatã, is kuras tad waj nu weenreis par nedelu jeb mehnesi eeraksta daschãs fainneeziibas grahmatãs; kur tad beidscht gada galã wifit wajjadfigee flaitti ir lehti pahrskatami un faskaitami. Tahlak waram drohschi faziht, ka tas, kas buhs eeradis ta westawas fainneeziibas darischanas, ne-atstahfees nelad wairẽ no grahmatahm, no sawas darboschanahs un sawu puhlinu leezineezehm.

Sainneeziibas grahmatu-weschana ir diwejada: weenkahrfscha un dubultã. Starpiba starp weenkahrfschu un dubultu grahmatu-weschanu ir ta, ka weenkahrfschã grahmatã tohp flaitti eerakstiti til weenu-weenigu reisi wajjadfigã weetã, waj nu pee eenemschanahm jeb isdohschanahm; turpreti pee dubultahs grahmatu-weschanas jaraksta katriš flaitlis 2 reis, prohti, weenreis „dewejam“ un ohttreis „nehmejam“, tapehz ka pee dubultahs grahmatu-weschanas ja-usluhko katra leeta, lai ta buhtu lauks, plawa, mesch, firgi, gohwis u. t. pr. kã personas, kur mums pee katra jaraksta wifitas, ko tas isdohd, — kã muhsu eenemschana, un tas, ko tam sneeds, — jaraksta kã muhsu isdohschana. Kad p. p. buhtu isaudis us lauka Nr 1. simts birkawu ahbolina-seena, katra birkawa 4 rubl. wehrtibã, un schis ahbolina-seens taptu dohts gohwim, tad buhtu schi nauda, 400 rubl. ja-eeraksta gohwim kã isdewums, turpreti laukam ta pati summa kã eenehmums. Kad lauks Nr. 1. dabu no gohws-lohpu laidara 100 wesumu mehslu, katriš wesums 1 rubli wehrtibã, tad tohp atkal 100 rublu eerakstiti gohwim kã eenemschana un laukam Nr. 1. kã isdohschana u. t. j. pr.

No tam nu ir redsams, ka is kahrtigi westas dubultahs grahmatu-weschanas war galã jo flaidri redseht, kura fainneeziibas nodata ir atnesufi pekna, kura flahdi. Bet schi grahmatu-weschana ir preekschu masahm fainneeziibahm gandrihs par gruhtu, lai gan tirgotajeem ta ir nepeezeeschami wajjadfiga. Tahdu dubultu grahmatu-weschanu war eetaisiht tikai leelãs fainneeziibas, kur preekschu tam war tureht ihpafchu rakstu-wedeju jeb skrihweri. Tapehz ari par scho wairaf nerunasim, bet greefsim sawu wehribu us weenkahrfscho fainneeziibas grahmatu-weschanu, bes kuras mehẽ ne buht newaram pahrtikt, ja negribam kã tumsã taustiht. Us preekschu dohsim flaidras sinas, kã tahda grahmatã eetaisama un eedalama.

„Latw. Aw.“ peelikumâ Nr. 39. atrohdam pamahzishanu, kahdâ laikâ buhs buhwes- un leetas-kohtus zirft. Za ir lohti wehrâ leekama leeta.

Us to sîhmejotees, luhdsu peespraust wehl klaht schihâ rindinas. It weenam buhs eeweh-roht, ka derigâ laikâ zirftee kohli ari derigâ laikâ ja-apstrahdâ, tas ir, ja-aptehsh jeb ja-apsahgê; bet ne tâ, kâ tagad muhsu laikôs mehds daribt: Dezemberi un Januari zirftee kohli teel sa-sweesti tshupâ, stahw lihds rudenim un dasch-reis wehl ilgaf. Dasch skatahâ tikai us tam, ka nesahl puht, dohmadams, ka wehl laika deewsgan preefsh apstrahdashanas. Tas naw pareisi! Tahdam ilgi stahwejussham kohlam ir wifs labakais faturs un spehls pasudis. Wis-labak ir, kad kohlu apstrahdâ preefsh sulu-laika, jo tad kohlam wifs labakais faturs un spehls, ko rudenî familzis eefshâ, paleel rumpi. Seemâ zirstais kohls lihds pawafarim wehl naw pilnigi nomiris. P. p. seemu zirstais behrsu zelms pawafari wehl ir dshws, dsen famu sulu us augfchu, un seemâ laisteem kohleem pawafari lapas issprahgfi. Tâ tad nu ir weegli sa-prohtams, ka balkis pawafari famus spehklus dsen us malahm gar misu ahra, un pehdigi teel wifs labums no faules un gaisa issuhlts. Behrt kohlu laikâ un apdshwo to laikâ, tad nebuhs ar darwofchanu u. t. j. pr. jamoh-zahs, jo darwa un terpentins ir kohlam pascham jau no dabas eefshâ, tik ne-issgaisini tohs tishshâ prahtâ. Za tâ nedarifi, tad welti nopoh-stifi meschus un istehrest naudu.

J. Kalwig.

• Labs lihdseklis pret sehjas ehdejeem.

Kahds semkohpis eewehrojis isgahjusshâ rudenî, kad sehjas ehdeji bij dauds weetâs lohti skahdejuschi, ka we enâ weetâ sehja nemâs nebij no tahpeem izirfta. Saimneeks dohmajis tuhda, ka superfosfats ir sehju issfargajis, jo to gabalu bij ar superfosfatu mehslojis. Lai waretu pahleezinatees, waj ari teescham tâ ir, faimneeks apkaisijis kahdu zitu gabalu ar su-

perfosfatu. Un rikfigi, ohtrâ rihâ atradis sehklas ehdejus jeb tahpinus noht, jo newa-rejuschi panest superfosfatu. Tâ tad rahdahs, ka superfosfats ari schini sinâ ir labs un derigs. Mahmitis.

• Nitu baroshana ar kartuseleem.

Kâ dsirdam, tad schogad ne-efoht gandrihs ne pus tik dauds seena, kâ pehrn; kartuselu turpretim ir dauds wairak; tapehz gan waretu aitas baroht ar kartuseleem. Seens isdohdahs kâ nu kattu reifi, bet kartuseli weegla semê gandrihs arween labi aug. Nitu baroshana ar kartuseleem ahrsemes ir parasta leeta. Winas labumu waru peerahdiht pats no saweem peedshwojumeem. Gefahkumâ dewu 1¹/₂ mahrz. kartuselu us galwu, un tad arween wairak, kamehr papreefsh dewu 2¹/₂ mahrz. seena us galwu. Nitas beidsiht kartuselus labak ehda nekâ seenu un stipri barojahs, un jehreem peetika no mahtehm ween, kamehr papreefsh bij jadohd zita bariba klaht. To eewehrojis, us preefshu dehstifshu wehl wairak kartuselu, jo no teem schini sinâ atlez wairak labuma, nekâ no seena.

Masspehjis.

• Ohgles kâ tibrishanas- un dseedi-nashanas lihdseklis.

Tapehz ka ohgle ir mihsita un zaurumaina, ta eefshz jo drihs daschadas weelas, kas gaisâ rohnahs. Weena kubik-zella tik-ko dedsinatu ohglu eefshz kahdas 100 kubik-zellas amonifaka-gahses. Za ohgles noleek kahdâ lehsenâ traufâ istabâ, kura netihrs gais, tad gais taps drihfi tihrs, jo ohgles iswell wifu netihro gaisu. Sasmakufi gata saude wifu nelabo smaku, kad to apkrauj ar ohglehm. Pat krituschu un jau pusei sapuwuschu lohpi paleel bes nelabas smakas, kad teem usber ohgles wirfâ. Pee wahthim un augoneem peeseetas, ohgles no-ehd ihfâ laikâ nedshwo- jeb leeko galu. Us deguma wainas uslikta, ohgle notur fahpes gandrihs tai paschâ azumirkti un dseede wainu lohti ahtri. Weena tehjkarote smalki fageuhsta

ohgtu-pulwera, kas fajaukts ar weenu gļahsti uhdena, ir lohti labs pret galwas-fahpehm, ja tabs zetahs no eefschahm. Ohgle ir labs lihdselkls, kad wehders uspuhsts, kad eefschas aisdambejuschahs, kad gehles ehd un kad eefschas frampji muhs mohza.

Waj leelahs dseltenahs beetes war tapt zuhfahm nahwigas?

Scho jautajumu zeen. lasitajeem tadeht zeku preefshā, ka zaur tam warbuht warehs daschu fshahdi nowehrft. Jautatajam tā notika: Isgahjuschā nedelā tapa zuhfahm, kuras kahdas pahri nedelas bij barotas ar futinatahm beeschu lapahm, wakarā dohtas fakapatas nesutinatas beetes. No rihta tahm dewa futinatas beetes, fakapatas, ar druszin milteem un uhdeni fajauktas, kuras wehl fajauza ar filēs atlituschahm wakarā dohtahm beetehm. Pulksten 7ds no rihta zuhkas tapa tā barotas, un pati zuhku ihpashneezee preezajahs, ka zuhkas pahrleekam gahrđi ehdufchas. Kad pehz diwi stundahm aishghja zuhkas apskatiht, tad leelakais un trelnakais wepris jau guleja pawisam pagalam, un trihs masakee gan wehl bij dshwi, pat wehl staigaja, kad tohs israhwa no kuhsts abrá, bet pehz pusstundas bij wisi pagalam. Ap pulksten 11eem israhdiyahs, ka šwenu-mohte, kas ari weenu spanni no fshihš baribas bij isehdufi un lihds fshim itin jautri aplahrt staigajusi un par salmeem raknajusi, ari bij flima. Schai lehja, tāpat kā wepreem, faldu peenu mutē; bet nekas nelihdsēja, un ari ta bij nohst pehz ihfa brihtina. Wehl japeemin, ka beetes wakarā leelā dsells katlā futinatas, tani lihds rih-tam stahweja un bij pilnigi atdsifuschas.

Sl—ejš.

Nā wistu ohlas usglabajamas.

I.

Ohlas ja-apfmehre ar zuhku taukeem un ja-usglabā us plaukteem, kam tik leeli zaurumi isurbti, ka ohlu eeleekoht, ta nekriht zauri. Katra ohla ja-eebahsch šawā zaurumā, loi gaisš

wisaplahrt war peetift. Tā usglabatas ohlas wehl pehz 6 mehnescheem ir frifchas.

J. F. W—g.

Kahdi sirgi pasaulē,

ieb

sirgu fugas un sirgu audsinaschana.

(Beigums.)

Kad nu sirgi ir tik leeli palihgi un tik usti-gi draugi zilwekam, tad winus jau no sen laikeem tura leelā gohdā un zeenā. — Wezee Perseeschī un Wahzeeschī sirgu sweegschanu tureja par deewecku runaschana. Wezajeem Germaneem bij dauds deewecku, un katram deeweckam bij šaws ihpats sirgs. Odinam bij tas labakais sirgs, ka wahrds bij Sleipnirs, un semkohppi atstahja il gadus us lauka kuhliti labibas preefsh Odina sirgeem. Wezee Zuhdi zeenidami zeenija sirgus. Aehniam Salamanam bij 1 kuhlft. seewu, bet wehl wairak sirgu. — Balteem sirgeem bij wezds laikds leelaka zena, nekā sirgeem, kas zitadā spalwā, jo balts sirgs nosihmeja „beswainibu“.

Bes fshim sirgu fugahm wehl ir daschas zitas; gan leeli, gan masi sirgi. Wismasakohs sirgus šauz par „poneem“. Afganistanā un Beludsi-stanā ir sirgi, kas pawisam pliki, — bes nekahdas spalwas. Ahda ir melna un spohscha.

Daschas tautas bruhkē ne wis ween sirga spēhku un ahdu, bet ari sirga peenu un galu. Kirgisi, Kalmuki un Mongoli dser kehweš peenu, ko šauz par „kumisu“, un ko bruhkē ari kā šahles preefsh slimneekem. Tabs paschas tautas ehd ari sirga galu, kas esohť lohti gahrda. Pat Wahzeeschī ehda wispahrigi sirga galu lihds Bonifazija laikam. Tagad atkal šahl ehst sirga galu, kā p. p. Franzija un Wahzija. Atnahks ari tee laiki, kur Latweeschī ehdihs sirga galu. Un kamdeht lai to ari nedara?! Sirgs ir tihrs lohpinšč! Un kad eefahktu wisur sirga galu ehst, tad zaur tam dascham nabadšinam buhtu labaka pahrtifschana. Hamburgā un zitas Wahzšemes pilsehtās ir eerikteti ihpashī tirgus-platschi, kur pahrdohd sirga galu.

PeHz — on.

Lattv. Awischnu redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Rihgā, 2. Nowemberi 1880.

Druckts pee J. B. Steffenhagen un dehla.